

Nepriklausoma

Lietuva

• LITUANIE INDÉPENDANTE • INDEPENDENT LITHUANIA • 7722 George St., LASALLE, Que., H8P 1C4 Tel: 366-6220. \$1.-
Nr. 4 (56-tieji metai). 1997 VASARIS-FEBRUARY 18, DVISAVAITINIS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS • CANADA

• • • I V Y K I Ų A P Ž V A L G A B.N.

SUOMIJOJE SUSITIKS JAV IR RUSIJOS PREZIDENTAI

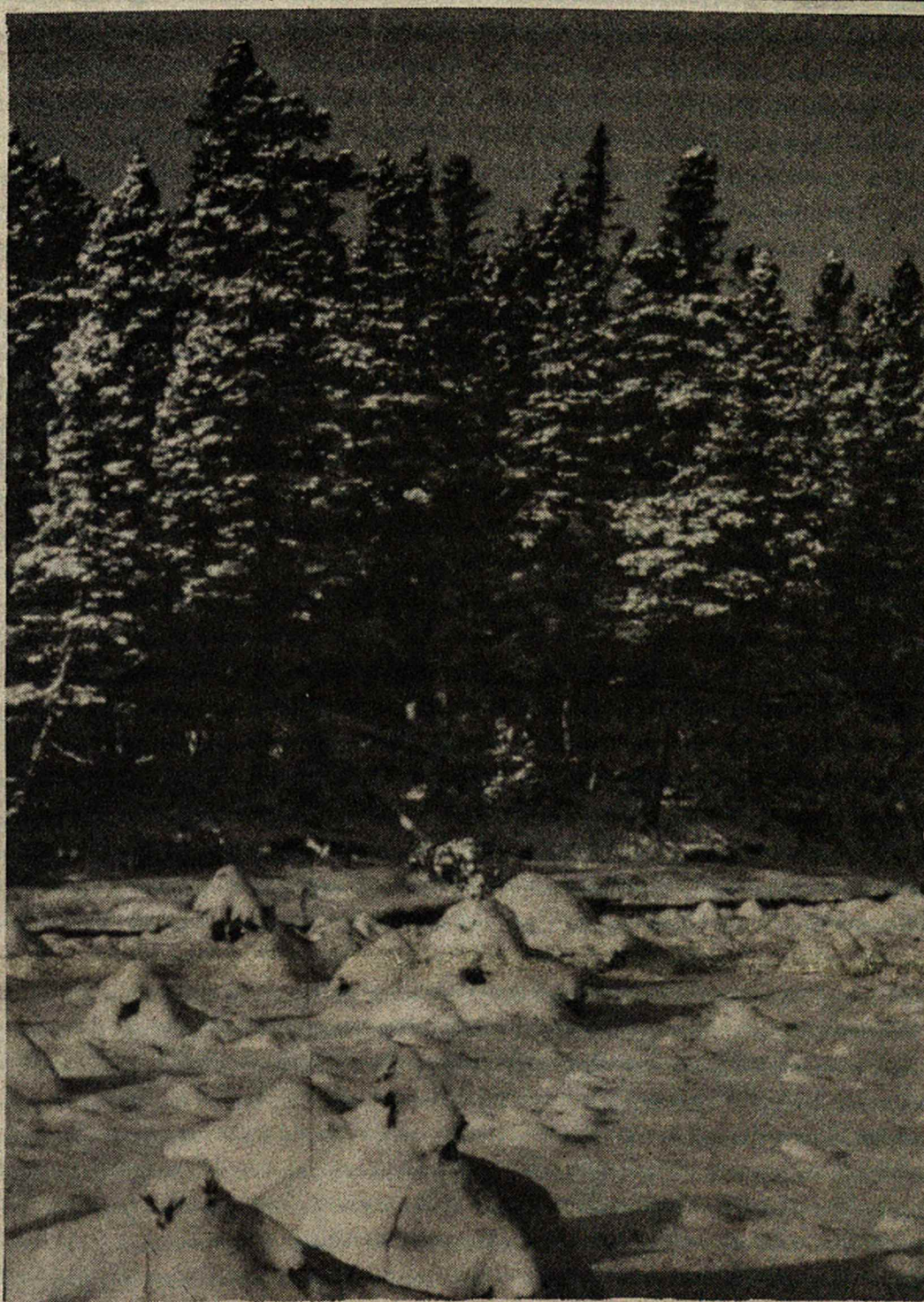
Š.m. kovo mėn. 20-21 d.d. Helsinkyje vyks vyriausybės viršūnių pokalbiai, kurių pagrindinė tema - Maskvos nepasitenkinimo ir nepritarimo priežastys, ruošiantis praplėsti NATO organizaciją, pirmoje eilėje priimant į ją Vengriją, Lenkiją ir Čekiją. Numatoma, šių dabar laisvų nuo buvusio sovietinio bloko valstybių narystę gąsdina Kremliaus vyriausybės daugumą, įskaitant min. p-ką Viktor Černomyrdin. Jis pakartotinai primena kad Rusija nepalaikys siūlomos pirmosios grupės- minimų 3-jų valstybių priėmimo į NATO 1999 metais.

Vice-prez. Al Gore ir Černomyrdin'as dvi dienas diskutavo ekonominius reikalus ir sutarė prezidentų Clinton'o ir Jelcin'o susitikimą prarvesti Helsinkyje, atsižvelgiant į dar tebegyjantį Rusijos prezidentą, kuriam šiuo metu kelionė į Washington'ą būtų per daug varginanti.

Baltijos valstybės atidžiai seka būsimo susitikimo nuotaikas ir rūpinasi galimomis jo išdėtomis.

REIKALAUJA ATSIDYDINTI

Niekas nesistebi, kai Rusijos komunistų lyderiai reikalauja prez. B. Jelcin'o atistatydinimo. Tačiau, be jų, B. Jelcino pasitraukimo jau pareikalavo tokie Rusijos politikai kaip A. Lebed'is, G. Javlinskis ir netgi buvęs ištikimiausias Jelcino bendražygis G. Burbulis. Netgi įtakingas dienraštis "Komsomolskaja pravda" rašo, jog prezidentas labai ligotas žmogus ir turi pasitraukti iš

Ci, tu žiema, žiemužė...

posto Rusijos labui. Pasak straipsnio, prezidentas nepajėgus spręsti tokių svarbių problemų, kaip trilijoniniai išskolinimai atlyginimams, armijos reforma ir kitų.

Taip pat nesiliauja reikalavimai, kad būtų pašalintas prezidento administracijos vadovas A. Čiubaj'us. Maskvos savaitraščių "Argumenty i fakty" pateikia gana idėmias tokios neapykantos A. Čiubaj'ui priežastis. Mat A. Čiubaj'us dirbdamas Rusijos premjero pavaduotoju, parengė priemones, kaip galų gale susidoroti su milžiniškus pelnus duodančia masine alkoholio kontrabanda. Jis reikalavo panaikinti lengvatas įvairioms firmoms ir kompanijoms, kurioms su aukščiausių Kremliaus pareigūnų pagalba sudarytos geriausios sąlygos įvežti

alkoholį.

• ČEČENIJOS išrinktas prezidentas Aslan Maškadov'as buvo prisaikdintas Grozno mieste, vieninteliame nesugiautame pastate - Khinik Kultūros rūmuose, kad būtų galima prarvesti įvedimo ceremonijas. Jį saugojo šimtai ginkluotų čecėnų - laisvės kovotojų. Jis buvo išsiderėjęs su A. Lebed'žiu ir Maskva, kad Rusijos kariuomenė pasitrauktų iš Čecėnijos.

Ši musulmonų respublika dabar laukia oficialaus nepriklausomybės pripažinimo iš Rusijos. To laukia ir kitos, ypač buvusios sovietų okupuotos valstybės, tačiau pirmenybė - Rusijai.

Buvo numatyta, kad iš kilmės dalyvaus Lietuvos, Latvijos ir Estijos atstovai, tačiau Rusija nedavė jiems vizų...

SVEIKINA KANADOS MIN. PIRMININKAS IR FINANSŲ MINISTERIS

Vasario 16-osios proga KLB Montrealio A-kės pirmininkas Arūnas Staškevičius gavo rastiškus sveikinimus iš Kanados min. p-ko Jean CHRÉTIEN ir Paul MARTIN.

Min. pirmininkas Jean CHRETIEN'as, "nuoširdžiai sveikindamas lietuvius su Lietuvos Nepriklausomybės švente, rašo: "...Mūsų kraštas neišmatuojamai praturtėjo dėka gyventojų įvairumo, kurie atsinešė su savimi paveldėtas tradicijas ir kultūrinės vertybės. Ypač šių metų šventės proga verta visiems prisiminti ypatingą lietuvių kilmės kanadiečių įnašą nuo pat jų protėvių atvykimo į Kanadą.

Linkiu jums maloniai ir nepamirštamai švesti!"

Dėkodamas už kvietimą dalyvauti mūsų tarpe 79-tųjų Vasario 16-tosios metų proga, Min. Paul MARTIN'as sako, kad dėl Valstybinio biudžeto ruošos atvykti šiais metais į mūsų minėjimą negalės.

Jis rašo: "Noriu pasinaudoti šia proga išreikšti geriausius linkėjimus Jums (Arūnui Staškevičiui) ir Kanados lietuviams. Tegul jūsų šventiškas minėjimas primena, kad nepriklausoma tauta - valstybė yra tokia, kuri suteikia žodžio laisvę, galimybę gyventi pagal pasirinkimą, laisvę priklausyti politinei partijai ir demokratinę balsavimo teisę.

Džiaukitės savo švente!"

PLB PRIMENA APIE SAVO BŪSIMĄ SEIMĄ LIETUVOJE

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės IX Seimas vyks Lietuvoje, Vilniuje, Gedimino pr., 53, Lietuvos Seimo trečiuosiuose rūmuose, 1997 m. liepos mėn. 1-7 d.d. Seimo programą ruošianti Irenos Lukoševičienės vadovaujama komisija, bendradarbiaudama su PLB valdyba, numatė maždaug tokią jo eigą:

Seimas prasidės liepos mėn. 1 d. vakare, atstovų susipažinimo vakarone. Liepos mėn. 2 d. - pradinės iškilmės ir Seimo posėdžiai; vakare numatytas partizanų pagerbimas. Liepos mėn. 3, 4, 5 d.d. tęsis Seimo posėdžiai, Liepos mėn. 5 d. - darbų pabaiga. Liepos mėn. 6 d. - Karaliaus Mindaugo šventė-minėjimas. Liepos mėn. 7 d. - Seimo išvyka į Lenkiją, pas Punsko ir Seinų lietuvių.

Kraštų Bendruomenės, dar iki šiol neatsiuntusias mums Seimo atstovų sąrašų, pakartotinai prašome paskubėti juos išrinkti ir iki KOVO mėn. 1 d. pranešti PLB valdybai jų vardus, pavardes, adresus, telefonus, faksus ir kuriems iš jų reikės parūpinti nakvynes, nes tai yra paskutinė data užsakyti viešbučius ar bendrabučius Vilniuje.

Sąrašus gavusi PLB valdyba su Seimo nariais susirašinės ir viską pranešinės jiems tiesioginiai.

Norintiems papildomų žinių, štai adresai: PLB valdyba: 14911 127th Str., Lemont IL., 60439.

Tel: 630-257-8714, faksas: 630-257-9010. PLB Atstovybė Lietuvoje: Gedimino pr., 53, 215 kamb. (Seimo techniška organizatorė) VILNIUS, Lietuva, Tel: 61-34-41, faksas 22-68-96.

Programos Komisija: 11 Wincott Dr., Apt. 910, ETOBICOKE, Ont., M9R 2R9? CANADA, Tel: 416-246-9506.

Bronius Nainys,
PLB Valdybos pirmininkas

VASARIO 16-TOJI - LIETUVOS,

VASARIO 24-TOJI - ESTIJOS

NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĖ

Nepriklausoma Lietuva

Už Nepriklausomą Lietuvą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la Lituanie libre! Loyauté au Canada!
For free Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS "NL" SPAUDOS BENDROVĖ
REDAGUOJA - REDAKCINĖ KOLEGIJA
TELEFONAS: (514) 366-6220

Second class Mail. Reg. 1952 Nr. Return postage guaranteed. Postage paid at Montreal, CP. Published by the Independent Lithuania Publishing Co., 7722 George St., La Salle, PQ. H8P 1C4.

Metinė prenumeratos kaina Kanadoje - \$25.-
Rėmėjo - \$30.-

P.S. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai turi atitikti redakcijos nuomonei. Rankraščiai gali būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra, grąžinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba leidykla neatsako.

AR BRAŠKA ŠIAURINĖS KORĖJOS REŽIMAS?

Vyriausias politinis teoretikas Hwang Jeng Yop pavišęs 2 savaites Japonijoje, kur kalbėjo apie pranašumą komunistinės ideologijos Šiaurės Korėjoje - pasiprašė politinio prieglobsčio Pietų Korėjos Ambasadoje Beizinge.

Japonijos Universiteto politinių mokslų specialistas Hilzumi pareiškė, kad tai - lyg Marksas būtų pabėgęs iš Sovietų Sąjungos.

Vienas užsienio diplomatas Beizinge pasakė, jog šis įvykis tolygus Tomo Jeffersono politiniam pabėgimui iš Amerikos.

Šiaurės Korėjos vyriausybė "saugoja savo veidą" ir viesai kalba, kad Hwang Jang Yop esąs

pagrobtas priešų ir kad teks aiškintis su Kinija.

Kinija visą laiką saugosi pritarti vienokiai ar kitokiai Korėjai, nors ir stengiasi palaikyti istorinius ryšius su Šiaurės Korėja, bandydama išgauti iš Pietų Korėjos daugiau investavimų...

Taigi, ar ir žymiausia, garsiausia, "kiečiausia" stalinistui atsi-vėrė akys, kai pasidairė po pasaulį už tvoros, ar jaučia, kad stalinistinė teorija nieko gero neatneša Šiaurės Korėjai. Šią vasarą jai gresia badas, kareiviai ir kai kurie tarnautojai jau pradėjo bėgti nuo nelaimės per Kinijos sieną. Tik dabar - pirmą kartą buvęs universiteto profesorius, vienas tik iš 11-kos galingosios Š. Korėjos partijos sekretoriato narių pa-

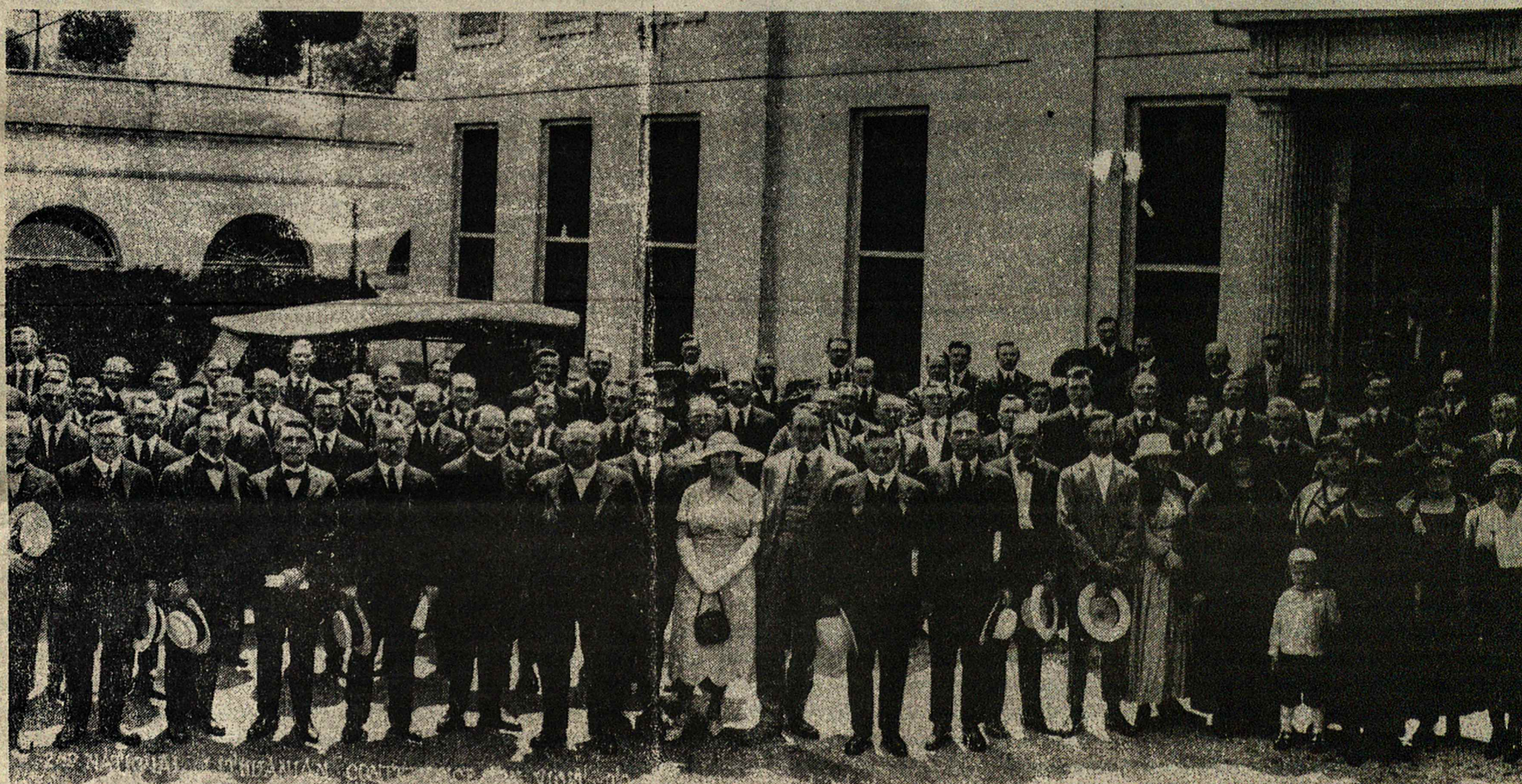
liko savo kraštą dėl politinių sumetimų.

O "pragmatiškai" galvojant...Gal numato tos, pirmyn einančios, išalkusios minios planą jį nulinčiuoti...

ŠVEICARIJOS BANKAI STEIGIA ŽYDŲ-HOLOKAUSTO FONDA

Trys didžiausieji Šveicarijos bankai, nežiūrint ankstyvesnio Šveicarijos prezidento pareiškimo, kad 96 mil. dolerių Holokausto aukų palikuonių reikalavimas yra "Šantažas"- nutarė įsteigti fondą nukentėjusių žydų ir jų šeimų reikalams.

Humanitarinis fondas priims ir Šveicarijos verslo įstaigų įnašus. Pastarieji taip pat buvo kaltinti už pasinaudojimą karo metu žydų indėliais.

1918 m. vasario 16 dieną Lietuvos Steigiamajam Seimui paskelbus Lietuvos nepriklausomybę, Jungtinių Amerikos Valstijų lietuviai surašė peticiją, kurioje prašė, kad JAV pripažintų Lietuvą nepriklausomą ir de jure. Per metus jie šiai peticijai surinko 1 milijoną parašų. Įrišę juos į 138 knygas,

jie 1921 m. gegužės 30 dieną atvykę į Washingtoną jas įteikė JAV prezidentui Warren G. Harding. Čia matoma dalis jų delegacijos, ta proga nusifotografavusi prie Baltųjų rūmų. JAV vyriausybė Lietuvą pripažino nepriklausoma de jure 1922 m. liepos 28 dieną.

KAI
RŪ-
PĖJO

VA -
SA -
RIO

16-toji

PIR -
MĄ

KAR -
TĄ

JAV-se

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA PRANEŠA:

- Naujoji ALTo Valdybos sudėtis buvo sudaryta tarybos posėdyje. Grožvydas Lazauskas, ką tik baigęs savo kadenciją pirmininko pareigose, dabar pirmasis vicepirmininkas. Keturi vicepirmininkai tvarkys specifinius reikalus: Petras Bučas - finansinius, Kostas Burba - organizacinius, Vytautas Bildušas - informacinius ir Vytautas Jokubaitis - specialiuosius. Stasys Dubauskas - sekretorius, Viktoras Naudžius - išdininkas.

Amerikos Lietuvių Tarybos Valdybą sudaro: Stanley Balzekas, Jr., Stasys Briedis, Vytautas P. Dargis, MD, Jeronimas Gaizutis, adv., Saulius Kuprys, Bronė Motušienė, PhD., Kazimieras Oksas, Evelyn Oželis ir Birutė Skorubskienė.

2 psl.

- JBANCas kreipėsi į Warren Christopher, jam vysktant į OSCE konferenciją Lisabonoje gruodžio mėnesį. Buvo prašoma, kad jis pasisakytų ten už NATO praplėtimą nors įprastinai Rusija ir daro spaudimą, kad tai neįvyktų...

- Vidurio ir Rytų Europos koalicija - kurios nariais yra ALTAS ir Amerikos Lietuvių Bendruomenė - paruošė laišką naujiems kongresmenams atstovų rūmuose. Laiške iškeliamas, užakcentuojama būtynpė, kad NATO būtų praplėstas, kad Vidurio ir Rytų Europos tautoms, grąšinamoms Rusijos nuolatiniais spaudimais, nebūtų užkirstas kelias įstoti pilnais NATO nariais.

Rupėsčiai dėl Rytų kaimynų elgesio-nesibaigia...

JBANC SUDARANČIŲ ORGANIZACIJŲ PIRMININKŲ PASITARIMAS

Profesorius dr. Jonas Račkauskas, Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas, sausio 11 d. buvo Washington, DC, ir dalyvavo Joint Baltic American National Committee direktorių tarybos posėdyje, kur su estų ir latvių centrinių organizacijų pirmininkais ir JBANC stabo nariais tarėsi JAV pabaltiečių veiklos suderinimo klausimais. JBANC kovo 7-9 d.d. Washingtone šaukia jau antrą tarptautinę ekspertų ir suinteresuotos visuomenės konferenciją tema "Baltic Security and US Policy in the Region". Prof. dr. Račkauskas taipgi yra JBANC išdininkas. Jungtiniame JAV pabaltiečių komitete,

kuris išlaiko įstaigą sostinėje ir propaguoja bendrus interesus JAV valdžios sferose ir žiniasklaidoje, su ALTu bendradarbiauja Estonian American Council ir American Latvian Association.

- Dėl naujų kandidatų priėmimo į NATO:JBANCas pasiuntė reikalavimą Helsinkio komisijai, kad viešame aptarime būtų iškelta visa apimtimi pasėkos, jei kai kurie kandidatai į narystę nebūtų įtraukti į pirminį NATO praplėtimą.

- ALTAS ir JAV LB pirmininkai siūlo, kad ALTas ir JAV LB turėtų "sumit meeting" pasitar-ti dėl politinės veiklos vieningumo, siekiant JAV valdžios palankumo Lietuvos reikalams. Šis "viršūnių susitikimas" turėtų įvykti greitu laiku, ieš-

kant šios veiklos koordinavimo ir sujungimo. Pirmininkai taipgi siūlo, kad šiame posėdyje turėtų dalyvauti ir Tautos Fondo atstovai.

- Mažėjant lėšoms, buvo diskutuota apie ALTo būstinės perkėlimą į Jaunimo Centrą. Dabar Balzeko Muziejuje mėnesinė nuoma yra \$600 už mažas patalpas, o Jaunimo Centre būtų galima gauti dvigubai didesnes patalpas už \$275. Persikėlus į Jaunimo Centrą, per metus būtų sutaupyta \$4,500, kurie nenu-eitų tik nuomai. Šią sumą galima būtų panaudoti būstinės personalui, kuris vykdytų tiesioginius ALT darbus. Suvažiavimo metu buvo pakeistas ALTO statutas. Jo pilną tekstą galima gauti, kreipiantis į ALTo būstinę. Atrodo, svarbūs darbai laukia ir JAV, ir Kanados lietuvių.

Lietuvoje

V. LANDSBERGIS ESTIJOJE: Lietuva neabejoja savo naryste ES ir NATO

"Lietuva neabejoja, kad ji realizuos savo teisę jungtis į Europos Sąjungą ir NATO", - Lietuvos Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis sausio 21 d. pabrėžė Estijos parlamente, lankydamasis Estijoje kartu su žmona Gražina š.m. sausio 20-22 dienomis.

V. Landsbergis pažymėjo, kad "vienos iš Baltijos valstybių narystė NATO būtų didelė nauda ir kitoms - būtų pralaužta diplomatinio, politinio spaudimo blokada". Bet vis dar yra, pasak jo, norinčių išmėginti šios blokados galią, "net grūmoti jėga ir apriboti Baltijos valstybių laisvę".

... "Lietuva laikysis nuostatos, jog tai lygiagretūs valstybės politikos tikslai, vienas kitam nekliudantys, vienas kitą papildantys".

Spaudoje pasirodžiusios mintys, kad Baltijos valstybėms kartu pradėjus derybas dėl narystės Europos Sąjungoje, toliau jų integravimosi tvarkaraščiai gali išsiskirti, pasak Seimo pirmininko, nėra naujos. "Konkurencija yra pažangos variklis, o Baltijos Asamblėjos rezoliucija neveltui skelbia, kad vienos mūsų šalies pasiekimas yra visų trijų pasiekimas", - sakė V. Landsbergis.

"Turime normalių individualių ypatingumų, turime skirtingų iniciatyvų, ieškome geriausių kelių į mūsų žmonių gerovę, visuomenių stabilumą, valstybių būvio saugumą, - teigė V. Landsbergis.

Sausio 21 d. jis taip pat susitiko su Estijos prezidentu Lennart Meri Baltijos Asamblėjos pirminku Arnold Ruutel bei Estijos užsienio reikalų ministru Toomas Hendrik Ilves. Lietuvos ambasadoje V. Landsbergis kalbėjosi su lietuvių bendruomenės Estijoje atstovais.

REIKĖS BAIGTI DIENAS PILSTUKUI-KAUKOLINIUI

Seimas pirmininko V. Landsbergio iniciatyva priėmė Baudžiamojo kodekso pataisas. Jose numatoma skirti kur kas griežtesnes bausmes tiems, kurie gamina ir platina nuodingus alkoholinius mišinius, galinčius sukelti pavojingus sveikatos sutrikimus ir mirtį. Už tokią veiklą įstatymu numatyta bausmė padidinta iki 10 metų. Už šią pataisą balsavo 80 Seimo narių ir niekas nedrįso balsuoti prieš.

Nemaža nusikaltimų yra įvykdę prasigėrę ar gir-
1997.II.18.

Landsbergių šeima: dukra JŪRATĖ, GRAŽINA LANDSBERGIENĖ, prof.hab.dr.VYTAUTAS LANDSBERGIS sūnus VYTAUTAS ir dukra BIRUTĖ.

ti asmenys,

DAR VIENAS SMURTAS KAUNE

Juro Abromavičiaus, uždaros akcines bendrovės ASITA direktoriaus vai-ruojamas automobilis buvo susprogdintas bombos, padėtos jo "V W Passat" mašinoje. Tai pirmas atvejis Kaune, kai ne vien mašina susprogdinta, bet kar-tu ir jos vairuotojas.

Žuvęs verslininkas yra buvęs Savanoriškosios Krašto Apsaugos Tarnybos pareigūnas, vėliau Valstybės Saugumo Departamentu darbuotojas. Įvykis intensyviai tiriamas.

ATLEISTAS FINANSŲ MINISTERIS

Sausio mėn. pabaigoje finansų min.Rolandas Matiliauskas įteikė atsistatydinimo raštą. Premjerui, kai spaudoje pasirodė atsiliepinimai dėl neaiškios veiklos banke prieš jį paskiriant ministru.

Premjeras Gediminas Vagnorius Prezidentui įteikė raštą, paremdamas atsistatydinimą.

Reikalas bus tiriamas prokuratūroje.

Galimas dalykas, kad naujuoju ministru bus paskirtas Centro Sąjungos atstovas Kestutis Glaveckas arba Tėvynės Sąjungos-Elvyra Kunevičienė.

SIŪLOMA MINISTRUI APSAUGA

Vadovybės apsaugos departamento direktorius Andrius Pečkys pirmadienį gavo premjero pasirašytą potvarkį, kuriuo vidaus reikalų ministrui ir Muitinės departamento direktoriui paskirti asmenys sargybiniai.

Vidaus reikalų ministras Žiemelis (TS) antradienį pareiškė, kad asmenine apsauga nesinaudos, nes nemano, jog jam gresia rimtas pavojus, pranešė VRM informacijos skyrius.

Muitinės departamento direktorius Alvydas Budrys sako, kad asmeninės apsaugos neprašė, bet at-

sisakyti jos neketina. Pasak jo, apsauga gali būti reikalinga, nes Muitinės departamentas žada pradėti kovą su aktyvia kontrabanda ir korupcija.

Vadovybės apsaugos departamentas dabar saugo prezidentą Algirdą Brazauską, Seimo pirmininką Vytautą Landsbergį, premjerą Gediminą Vagnorių, Seimo nari Egidijų Bičkauską bei Pavežio verslininką Rimą Okuličių, Kūčių vakarą nušovusi keturis reketininkus.

VISOS SEIMO PARTIJOS DALYVAUS RINKIMUOSE

Visos parlamentinės Lietuvos partijos ketina varžytis dėl 4 dar laisvų Seimo narių vietų.

Praeitą rudeniį Seimo rinkimai dėl nepakankamo rinkėjų skaičiaus neįvyko. Naujosios Vilnios, Trakų, Vilniaus-Trakų ir Vilniaus-Šalčininkų apygardose. Kartu su savivaldybių rinkimais kovą 23 d. čia vyks pakartotini rinkimai.

Labiausiai savo gretas tikisi papildyti 70 vietų pernai Seimo rinkimuose laimėję konservatoriai, krikščionys demokratai, kurie parlamente turi 16 atstovų ir 12 narių frakciją turintys socialdemokratai. Visų šių partijų atstovai sakė kelsiantys kandidatus visose keturiuose apygardose.

Estijoje

KŪRYBIŠKAI panaudotas buvęs druskos sandėlys Tallinn'o uosto prieplaukoje. Perėmus Kultūros Ministerijai-čia įrengtas Estijos Meno ir Architektūros Muziejus

12 vietų turinti LDDP partija tikrai mėgins iškovoti Seimo nario mandatą Trakų apygardoje, tačiau dar nenusprendė, kas kandidatuos rinkimuose.

Vienintelė viską suplanavusi Seimo partija yra 14 parlamentarų frakcija turinti Centro sąjungą. Trakuose ji iškels rinkimuose rudeniį antrąjį ratą patekusią savo atstovę Danutę Aleksūnaitę, o Šalčininkuose - Rimantą Remeiką.

GERAI SAUGOMAS ŽYDŲ KULTŪRINIS PALIKIMAS

Izraelio ambasadorius Lietuvai Oded Ben-Hurmano, kad Lietuva deda pakankamai pastangų išsaugoti Vilniuje sukaup-tą žydų kultūrinį palikimą.

Spalio pabaigoje Lietuvoje akredituotas Izraelio ambasadorius gyvena Rygoje, o sausio pradžioje atvyko į Lietuvą susipažinti su pasikeitusia Lietuvos valdžia bei aplankė Lietuvos Knygų rūmuose saugomas žydų knygas bei spaudą.

Rūmuose yra 51,000 žydų knygų ir 73,000 vienetų žydų spaudos. Didžioji dalis žydų leidinių jau yra restauruoti, o 1,300 knygų dar laukia savo eilės.

Praėjusių metų pabaigoje užsienio spaudoje pasirodė keletas straipsnių, teigiančių, kad Vilniaus bibliotekose ant

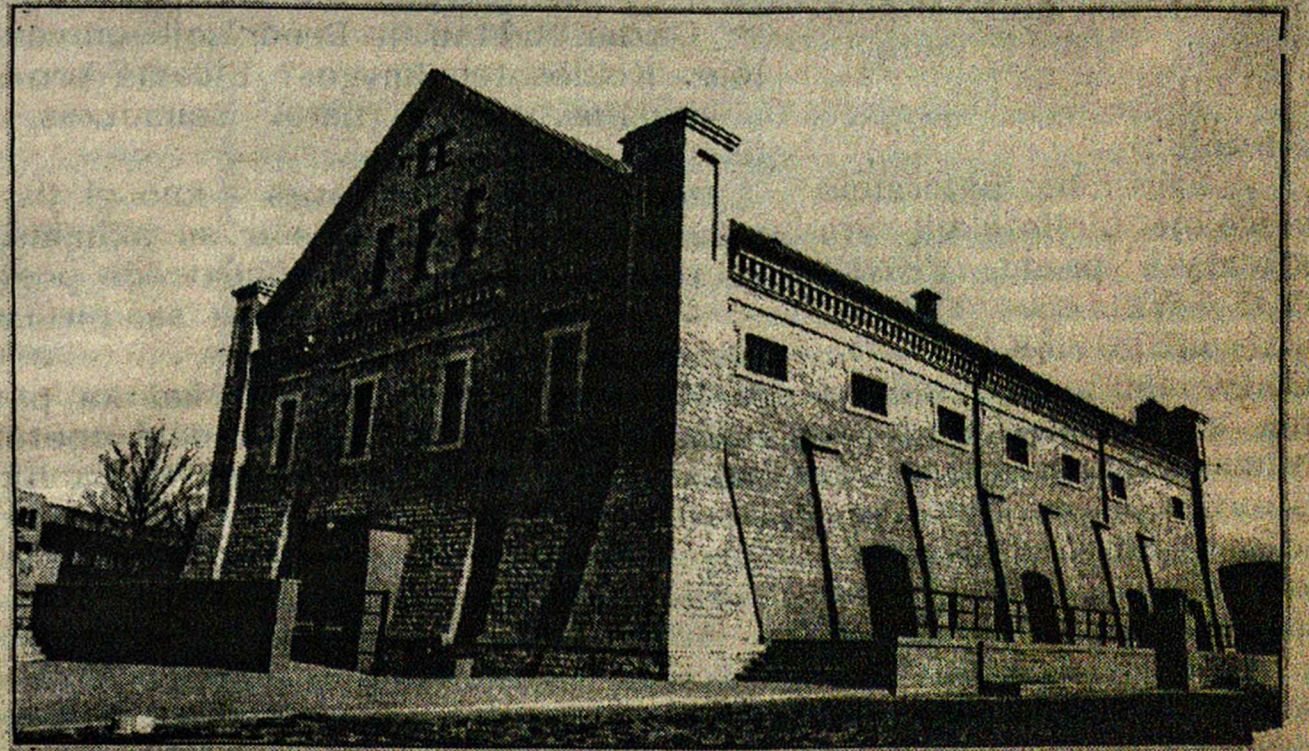
grindų mėtos žydų knygos, jos pelija ir niekas tuo nesirūpina.

Tuoju po to Knygų rūmus aplankė Lietuvos Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis. Jis savo akimis įsitikino, kad žydų literatūra yra tvarkoma ir įrašoma į katalogus, pagal kuklių lėšų galimybes.

Ambasadorius O. Ben-Hur žrunalitams sakė, kad svarbiausia, jog Lietuva stengiasi tvarkyti žydų knygas. Jis pažymėjo, kad Vilniui galėtų padėti ir Izraelis, pabrėždamas, kad kai kurios knygos neįkainojamos vertės galėtų būti iš Lietuvos pervežtos į Izraelį, tačiau "niekas nebus daroma prieš Lietuvos valią".

"TIESA" PAAIŠKĖJO, O "DIENA" APTEMO...

Buvęs Lietuvos bolševikų organas "Tiesa", vėliau pasivadinęs "Diena" ir laikęs savo gyvenimo pradžią 1917 metus, susidūrė su rimtais sunkumais ir nebeįsina nuo naujų metų. R. Taraila, vyr. redaktorius, turi kontrolinį "Dienos" akcijų paketą, o kitą dalį turi LDDP. Jos pirm. Č. Jursėnas, paklaustas kodėl negelbsti savo laikraščio, sakė, kad partija neturinti pinigų. Tai jau kažkas naujo ir negirdėto. Juk galėtų gauti iš savo bičiulių bankininkų /nukelta į 4 psl...../

ir pramonininkų. Vien tik buvęs Ukmergės partinis bosas draugas Juozapas, kurio parduotuvę "Pas Juozapą" nuolat reklamuoja radijas ir televizija, padėtų nupirkti "Dieną" su abiem Tarailomis ir dar kai kuo. Taip galvoja vietos gyventojai.

KNYGA APIE MUZIKĄ

Išleista Dainos Kšanienės knyga "MUZIKA KLAIPĖDOS KRAŠTE", muzikinis gyvenimas iki 1939 metų (Kaunas, Europa, 1996. 192 psl.)

Joje rašoma ne vien apie muziką, bet kartu ir apie lietuvininkų darbų, kultūrą Klaipėdos krašte, apie priešinimąsi germanizacijai, kuri buvo itin intensyvi.

Regimantas Gudelis, aptardamas knygą, pasidžiaugia, kad joje autorė piešia plačią XIX-XX a. pradžios Klaipėdos ir Mažosios Lietuvos kultūros panoramą. Taip pat gausu neskeltų istorinių, sociologinių, meninių žinių.

Pagal lietuvių skaičių, stebina ano meto mieste ir krašte lietuviškų chorų gausa, kultūrinių draugijų, spaudos veikla. Nemaza nematytų nuotraukų.

Trumpas knygos įžanginis žodis nuveda į 6 atskiromis temomis skyrius. Daug įdomių žinių apie Klaipėdos operą, kurią išlaikė patys miestiečiai.

Kameriniai ir simfoniniai koncertai išaugo į aukšto lygio koncertus. O nuo XIX a. pradžios, kaip rašoma, aikštėse, kavinėse grodavo įvairios kapelos ir orkestrai.

Komp. S. Šimkus buvo sukūręs simfoninį orkestrą Klaipėdoje ir jau 1924 m. buvo pasikvietęs čekų nonetą - Prachos Konservatorijos absolventų instrumentalistų grupę. Jie išjudino klaidiečius, kurie su didžiuliu entuziazmu juos sutiko ir komentavo.

Idomu, kad užteko Klaipėdoje jau tuomet pakankamai atlikėjų ir svarbiausia - pakankamai publikos - klausyti Beethoveno, Brahmsio, Chopeno koncertų.

Nuosmukio banga palietė Klaipėdą ir profesinė muzika sunyko iki lemtingųjų 1939 metų.

Šilutėje

Fridricho Bajoraičio viešojoje bibliotekoje yra atidaryta paroda "KNYGOS KELIAS. PIRMAJAI LIETUVIŠKAI KNYGAI - 450". Supažindinama su M. Mažvydo gyvenimu, pirmaisiais rasta lietuvių kalba, nuotraukomis, senomis knygomis, kalendoriais, laikraščių iškarpomis.

Kita paroda atidaryta Muziejuje. Ten matomi

18-19 a. leidiniai iš Muziejaus fondų: biblijos, maldaknygės, giesmės, apeigynai.

Kultūros ir pramogų centre vyko literatūrinė-muzikinė programa. Šilutiškių kamerinis kvartetas grojo senovines giesmes, eiles skaitė iš pirmosios lietuviškos knygos Irena Česienė ir Kęstutis Jočys.

Minėjimai vyksta ir kitose pajūrio mokyklose, kultūros įstaigose, numatytos programos ir Karaliaučiaus (deja, "Kalinigrado") srityje, Tilžėje ir kt.

Numatoma gegužės mėnesį Šilutės mieste, Tilžės gatvėje prie buvusios spaustuvės bus atidarytos paminklinės lentos spaustuvininkui O. Sekunai ir poetui F. Bajoraičiui Juknaičių kaime, prie buvusios pradinės mokyklos, kurioje jis mokytojavo.

"JEDINSTVO" VADAS APKALTINTAS ŠMEIŽTU

Sausio mėn. 27 d. Vilniuje buvo patvirtintas apkaltinimas Valerij Ivanov'ui, kuris žodžiu ir raštu skleidė melangingas žinias apie Loretos Asinavičiūtės mirties aplinkybes Sausio 13-ąją ir taip pat melagingais pasisakymais ižeidė tą dieną žuvusiųjų atminimą bei jų artimuosius.

Valerij Ivanov'as - Rusijos pilietis, tuos šmeižtus pakartotinai skelbė Rusijos Dūmoje 1996 m. gegužės mėnesį spaudos konferencijoje, supažindindamas su savo knyga "Lietuvos Kalėjimas". (Geriau būtų pakalbėti apie Sovietijos ar Rusijos kalėjimus).

Apkaltintasis pažadėdęs neišvažiuoti iš Vilniaus, kur bus paskelbtas teismo nuosprendis. Kaip rašoma, jis turėtų kalėti 2 metus, arba atlikti darbus pataisos namuose arba mokėti pabaudą pinigais.

Vėlgi, ne pirmą kartą kyla klausimas KODĖL JAM, NUSIKALTUSIAM RUSIJOS PILIEČIUI, LEIDŽIAMA GYVENTI LIETUVOJE? Kodėl bausmė

je nenumatyta reikalavimas susikrauti savo lagaminus ir sugrįžti gyventi į savąją tėvynę Rusijoje? Juk Lietuvos pilietybė niekada jam neprivalo būti suteikta!!!

Lietuvoje medikų atlyginimai yra beveik 30% mažesni už biudžetinių įstaigų tarnautojų atlyginimų vidurkį. Medikai buvo pasiruošę streikui. Lietuvos gydytojų Sąjungos vadovybė nusprendė streiką nerengti bet savo reikalus tvarkyti su nauja valdžia.

Valstybinė darbo inspekcija įpareigojo darbdavius žiemos metu suorganizuoti pastovų kelių ir takų valymą nuo sniego, ledo bei apie tai pranešti darbuotojams apie ypatingai pavojingas vietas. Įpareigoti griežčiau kontroliuoti kiemsargių darbą, nes pvz., pernai dėl blogai nuvalytų kelių susižeidė 212 žmonių, vienas žuvo, pakeliui į darbą įvyko 1,384 nelaimingi atsitikimai.

VALSTYBĖS SKOLA

Š.m. sausio mėn. 1 d. grynasis valstybės skolinimasis užsienio valiuta sudaro 16.3% valstybinio biudžeto pajamų. Tai mažiau, nei buvo numatyta anksčiau (19.6%). Manoma, jog šiais metais grynasis skolinimasis užsienio valiuta bus ne didesnis kaip 11.3%.

Vien pernai valstybės vardu ir su valstybės garantija buvo gauta ir panaudota 1.624 mlrd. litų lengvatinių užsienio paskolų. 1996 m. Lietuva grąžino 540 mln. litų paskolų užsienio valiuta.

LIETUVOS AMBASADORIUS DIPLOMATU PRIEMIME JAV

Sausio 17 d. LR ambasadorius JAV dr. Alfonsas Eidintas dalyvavo priėmimo JAV Valstybės Departamente diplomatų misijų vadovams su žmonėmis. Priėmimą surengė JAV prez. Bill Clinton su žmona Hillary.

FILOSOFAS

/ Paviršutiniška novele /

Neringa Abrutyte

Dažnai matau jį Bendrojoje universiteto skaitykloje. Kokios ten knygos? Eidama pro šalį, žvilgteliu į viršelius, kai jo nėra. Leibnitzas, Kantas... Kas jis toks, ar idomus?

Dabar aš klausiu savęs - kuo gi jis mane tada patraukė... Aukštas, liesas ir su akiniais, neatrodė tada toks vargšas. Ir beje, neatrodė poetas...

- Filosofas, - svajodavau aš, pirmakursė, - vis ne poetas.

Rašinėti eilėm bandžiau kai ką pati. Tada tikejau, kad iš manęs išaugs didelė poetė. Štai jau esu lituanistė penktakursė, o nepavyko nė vienam leidei jui išsiųst savo eilėraščių pluošto. Ką gi, būsiu protinga. Bandysiu rašyti proza, - gal čia ką laimėsiu? Tiesa, filosofas...

Ėmė jis dominti mano jauną ir nepritrusią širdį savo rimtumu ir filosofo statusu.

- Mylėčiau aš jį? - galvodavau.

● Vasario 14-tosios - Širdžių dienos kortelės sugalvojo ir pradėjo siųsti amerikietė Esther Howland. Ji mirė išgyvenusi 78 m. niekada neturėjusi kava - lieriaus ar mylimojo...

- Valentino Dieną-vasario 14-tąją-Amerikoje perkama ir siunčiama apie 1 bilijoną kortelių.

Daugiau kortelių siunčiama tikrai Kalėdų proga.

* Valentino Diena pradžioje buvo religinė šventė, minint Šv. Valentino kankinio mirtį, kuris bažnyčios buvo paskirtas mylimųjų globėju.

Viduramžiais mylimieji pradėjo keistis dovanėlėmis vasario mėn. 14 dieną, nes buvo manoma, kad tą dieną paukšteliai jaučia pavasarį ir pradeda poruotis.

N u s i š y p s o k i m e !

● Kartą viešbučio gyventojus pažadino klyksmas koridoriuje. Atidare duris jie pamatė pikantišką vaizdėlį: simpatišką merginą koridorium vejasi pusnuogis vyriškis. Ryte išaiškėjo, kad karštuolis Romeo buvo kariuomenės majoras.

Byla pateko į teismą, tačiau majoro advokatas laimėjo procesą, pacitavęs statutą. Citatoje sakoma "Karininkas neprivalo vilkėti uniformą, kai jis užsiima sporto šaka, kuriai reikalinga speciali apranga".

● Sargybinis: Atleiskite, panele, bet šiame ežere maudytis draudžiama.

Mergina: Kaip gaila! O kodėl jūs manęs neperspėjote, kol aš dar nebuvau nusirengusi?

Sargybinis: O nusirengti čia neuždrausta.

● Leitenantas laiko ginklų priežiūros egzaminą. Klausia:

- Eilini Petraitai, ką pirmiausiai darote, pradėdamas valyti automatą?

- Patikrinu numerį.

- Kodėl?

- Kad neišvalyčiau svetimo.

● Majoras medikas, blaivybės propaguotojas, važiuoja automobiliu ir sako vairuotojui:

- Galutinai nustatyta, jog degtinė sulėtina žmogaus reakciją. Štai jūs, leitenante, ar galėtumėte vairuoti mašiną, jeigu išgertumėte stiklinę degtinės?

- Juk vairuoju, - atsako leitenantas.

Ir nemylėjau. Susitinku kartais universiteto koridoriuos, ir nejauku prieš tą žmogų.

Visai atsitiktinai aš tada su juo susipažinau. Nors gal tokie štai atsitiktinumai nėra jokie atsitiktiniai. Jie siūsti, tarkim, iš aukščiau, kad išitiktintum, kokios nerealios buvo tavo svajonės, - stačiai neitiktintina, kaip tu sugebėjai pakeisti tą žmogų. Jis visiškai kitoks. Nors iš pradžių...

Valandą prieš Naujuosius metus išslinkau iš namų pasibastyt po senamiestį. Užsukau į tokią kavinukę. Susidariusios gerokos eilutės gale išvystu jį. Atsistoju greta. Atrodo, kad ėmiau ir užkalbinau. Nepamenu, ką pradžioje sakiau... Gal ir pamenu - tik štai dabar kažkodėl man atrodo juokinga. Ko gėdijiesi, jei taip tiesiai šviesiai ir užklausei: "Su kuo sutiksime Naujus metus"? - Vienas. Sutriko.

Vienas. "Tai galime sutikti kartu" - šikart jis pasisiūlė. Išėjus iš kavinės, ėmiau destyti, koki gilių išpūdį jis man daro skaitykloje. Ištiesai skaito. Šiuo metu - Leibnitzą? Iš kur žinai? Sutriko.

Ką veikia? Kur gyvena? Netinka moteriai (?) taip klausinėti. O jis tyli. Nieko neklausia. Vis dar maniau, kad išmintingas ir nepajėgia bergždžiai klausinėti. Mąsto.

Pagalčiau aš nutylu. Ir tylim abu.

Pagalčiau jis prabyla: Tai aš turėčiau tavęs klausyti..." Klausk. Eime į parką.

Teskuojamė per šlapdribą. Sužinau, kad jis rašo eiles. Idomu. Ir iškart pasidaro nebeidomu. Netinka filosofui būti poetu. Nors ką aš čia plirpui? Sustojam po medžiu. Vos ne vos išdrišo jis mane pabučiuoti. Atrodo lyg šitai mėgino pirmą kartą. Žiopiačiojo kaip žuvis, ismesta į krantą...

Vilniaus bokštas išmušė dvyliką. Draugišku bučiniu pasveikinome vienas kitą. Palydėjo mane iki stotelės - ate!

Eiti Bendrojon universiteto skaityklon dar ilgai nenorėjau. Nebesvajojau. Meilė pasibelde į mano širdį, kai nežinojau, kas jis toks, kokias knygas skaito, kiek turi brolių, ar seserį turi, ką veikia laisvalaikio... Jis gatvėje manęs paklausė, kuri valanda. Atsitiktinai, rodos. Angliškai. Paskui kalbėjomes prancūziškai ir gėrėme vyną. O paskui paprastai ir laimingai išsiskyreme.

Praeitų vasaros atostogų šikcas

Garsiąją Vilniaus Katedrą buvau pirmą kartą matęs dar lenkų laikais - 1939 metais, gegužės pradžioje. Dabar iš Kanados skrendant į Lietuvą tas viskas atrodė tolimai, seniai pamiršta, praeitis. Vaizduotėje rodėsi susenęs miestas ir sunykusi Katedra, kad ir išgarbinta knygų lentynose. Tačiau taip nebuvo. Priešingai - Vilnius atrodė besirengiantis naujais drabužiais, puošnesniais negu bet kada anksčiau. Laisvas nuo visokių priešų, nužertas tik prasiskleidusių gegužės mėnesio žalsvumo lapelių. Glostomas pavasario saulės ir šilkinio švelnumo vėjelio. Tik prie pat Katedros vienas kažkoks turistai, apsikrovęs kelių foto aparatų našta, pripuolęs maldavo papozuoti jo "dideliam menui". Sutikom, nes negi mušiesi šventoje vietoje! Vistiek atsirado gera proga atidžiau pažūrėti į visą aplinką. Žavinga ji visais atžvilgiais. Gediminas tikrai turėjo gerą skonį pasirinkdamas šias apylinkes Lietuvos sostinei.

Anais, lenkų laikais, taip pat į Vilnių buvau papuolęs gegužės mėnesio pradžioje. Papuoliau grynai per atsitikinimą: dirbau Kauno Kelionių Biure, o lenkų toks pat biuras - "Orbis"- reklamavo Lenkijos turizmą. Kaip bendros profesijos "kolegos" išdavė porą vizų, tai viena pasitaikė man. Ir papulk tu man atsidurti Vilniuje, kai ir tada jau buvo čaromi Katedros pamatų kasinėjimai, ir netikėtai atrasta tikra sensacija: karalienės Barboros Radvilaitės ir, rodos, Zigmanto Augusto, palaikai! Kasinėjotojai iš karto pajuto biznį ir tuos palaikus su auksinėmis karūnomis ir valdžios skeptrais išstatė parodai pačiame Katedros centre.

Tuo pat metu Vilniuje buvo surasta ir kita sensacija: Šventosios Dvasios bažnyčioje atidaryti požemiai talpinę, rodos, 1714 metų aukas. Čia irgi buvo pardavinėjami įėjimo bilietai, kaštavę ar tik ne po 30 grašių. Ir dar kažkur kitur, kažkas kasinėjama ir surandami seni žmonių griaučiai. Susidarė išpūdis, kad kur tik Vilniuje suduosi kėstuvų į žemę, - ten atsiras buvę lavonai. Ar tai tik praeitis? Ne visai: koks buvo nustebimas, kai vėl atsidūriau prie Katedros, ikerštyje atrodė, niekad nesibaigiančių archeologinių kasinėjimų! Matyt, žmonės neranda didesnio malonumo, kaip kasinėtis šio didmiesčio pamatuose. Dabar Lietuvos valdžia kasasi didingais sumetimais: čia bus pastatyti, ar atstatyti, jau buvę ten karalių rūmai. Lietuva Europoje nebūs užmiršta. Gal pataps

pirmaeile turizmo šalis-kas žino?

Tik man, sūnui Mariui ir profesoriui Rimantui Puteliui, atsidūrus prie Katedros, jau pasijuto ypatingas iškilmingumas. Matyt, dėl pačios Katedros didingumo, dėl milžiniškų kolonų dailumo, dėl žmonių ty-lumo bei jų tylaus slankiojimo. Viduje kiekvienas žmogus sau. Jaučiasi, tarytum į šventą girią papuo-lęs. Aiškiai matosi, kad iš pagarbos vos kvėpuoja. O juk visa aplinka - turtų turtai. Beveik visa sidabri-nė Švento Kazimiero koplyčia, o ir bene naujausi vargonai švyti sidabru. Nebe Katedra, bet tikra šventovių šventovė. Ypač tiek suglumintai lietuvių širdžiai. Tik Katedros patarnautojai atrodo, apsipra-tę su pareigomis, vaikšto, tvarko ką, tarytum nie-kas nieko. Puikūs paveikslai - abrozai - tyli sau ir nejudą.

Gerokai pasimeldėme ir mes, Kanados turistai - lietuviai- nematę Lietuvos daugiau, kaip pusšimtį metų ir manę, kad niekas jau jos nebepamatys. O pamatė! Gal prie to prisidėjo ir ši Katedra garbi-nama visoje Lietuvoje.

Žinoma, kad Katedra dar ilgai neturės ramybės, nes miesto gyvenimas apie ją virte verda. Vos galima prisigrūsti į čia pat esančią Pilies gatvę, kurioje amžina kamsėtis žmonių bei mašinų. Čia pat juk ir kitos, labai istoriškos Lietuvos vietos, o ir tautinius kalnus nugriovusi Šv. Jono bažnyčia-pati didžiausia visame Vilniuje. Ji beveik gaubia ir pati Vilniaus universitetą, kurį ir aš pats praėjau lietuvių, sovietų ir vokiečių laikais, kartais irgi pa-kljuodamas ant jo pagrindinio įėjimo durų atsisau - kimus nepasiduoti prakeiktų praėjusių spaudimui.

Dabar, po tiek metų, bėliko tik prieiti prie tų durų ir jas švelniai paglostyti, kad jos varstytųsi dar nemažiai kaip tūkstantį metų. Netrukus prisijun-gė dar ir trečias mūsų grupės žmogus: mano vyriausios sesers sūnus, žurnalistas Vladas Norgaila - tik-ras žemaitis iš Telsių. Jis turi savo įstaigas Vilniu-je ir Klaipėdoje, nes vadovauja tolimojo plaukiojimo laivų radijo stočiai. Tą daro dar nuo sovietų laikų, žinoma daugiau tada plakamas negu giriamas, bet vistiek išsilaikęs duobės paviršiuje, nes telsiškį žurnalistą net sovietams nevisada pasisekė sunaikinti. Dėlto jis ir telsiškis. Labai dailus vyras, tik mažausio vėje-lio visad suveltai plaukais ir niekad neprosytom kelnėm. Aplankėm jo butą netoli Katedros, o butas kadaise buvęs didokas ir net puošnus, bet dabar irgi vėjo supūstas į raštų bei spausdinių pusnis.

S. Šetkus

Barbora Radvilaite

nė lenta 1941 metų suki-limo prieš sovietų okupa-ciją dalyviams prisiminti. Sukilimo metu žuvo maž-daug 4,000 sukilėlių ir apie tiek pat buvo su-žeistų.

• Iganlinos atominėje elektrinėje yra dabar su-moderninta apsaugos siste-ma. Ją finansavo Šve-dijos vyriausybė 3000 dol. vertės suma. Šis projektas yra pirmasis Atominės Energijos sau-gos tobulinimo etapas. Vėliau bus sustiprinta teritorijos apsauga, elek-trinė suskirstyta į 3 zo-nas, į kurias patekti ga-lės tik ten dirbantis per-sonalas.

• VISAGINO mieste, kuris randasi visai neto-li Ignalinos jėgainės, nuo 1992 m. yra įsikūrę apie 10%-14% lietuvių. Jie daugiausia užsiima vers-lais ir prekyba. Darbo jė-gainėje mažai kas gauna.

Šiuo metu, kaip rašo Kazys Almenas, 1-jame šių metų AKIRAČIŲ nu-meryje, Visagine yra 6,850 moksleivių; iš jų -830 (t.y. 12.1%) lanko lietuviškas mokyklas. Nuo šių metų pradžios pradeda veikti antra lie-tuviška mokykla. Kasmet lietuvių kalbos mokyklo-se mokinių padaugėja nuo 140 iki 200. Lietu-vių kalba besimokančių skaičius todėl didėja, kad atsikėlė lietuvių vai-kai ir kad iš rusiškų mo-kyklų pereina į lietuviš-kašias. Trūksta tinkamų vadovėlių tiems, kurie pereina iš vienos kalbos į kitą.

Šis miestas esąs dar vis sovietiškausias iš visų Lietuvoje esančių.

pradės eiti savo parei-gas tik nuo birželio mė-nesio. R. Kurtinaičio pa-siūlymu, iki tol departa-mento direktoriaus parei-gas eis dabartinis Vil-niaus savivaldybės sporto skyriaus vedėjas A. Kaz-lauskas.

Naujos pareigos bus tikrai nelengvos, nes daugumai LDDP statyti-nių - sporto funkcionie-riams labai nepatinka pa-triotinė R. Kurtinaičio laikysena. Partinė nomen-klatūra nepamiršo neigia-mų R. Kurtinaičio įverti-nimų, LDDP laimėjus 1992 m. Seimo rinkimus. Pačiame Kūno kultūros ir sporto departamente dar nuo sovie-tinių laikų užsilikę patik-rinti ir išbandyti parti-niai kadrai.

• Vilniaus Rasų kapinė-se pašventinta paminkli-

Atsiųsta paminėti: AKIRAČIAI.

Atviro žodžio mėnraštis, 16 psl. (Neišaina gruodžio ir rugpjūčio mėnesiais). 1997 m. Sausis, Nr. 1 (285) Metinė prenumerata \$12.- (am.), 9425 So.Pleaant Ave., Chicago, Illinois, 60620-5647.

Šio numerio redakcija: L. Mockūnas, Z. Rekašius, J. Šmulskštys, H. Žiemelis.

Šiame numeryje idomiausia: Laumanto Jonušo straipsnyje "1992 ir 1996", svarstomi panašumai ir skirtumai tarp dviejų Seimo rinkimų. Polemininiai pasisakymai, spaudos apžvalga, jaunųjų Vilniaus uni-versiteto istorikų klubo diskusijos. Apie Visagino gyventojus ir miestą baigiamoji atkarpa vaizdingai supažindina skaitytojus su realybe, neatimant vilties našesniau rytojui.

VARDAS ĮVEIKĖS LAIKĄ

Iškilmingame Seimo po-sėdyje, skirtame pirmo-sios lietuviškos knygos 450 metų sukakčiai, ži-no-mas baltistas, Miuncheno universiteto prof. J. D. Range, kalbėdamas apie M. Mažvydo "Katekiz-mą", pabrėžė didžiulę jo reiksmę ne tik Lietuvai, bet ir Europai.

Valstybinės komisijos premijos įteiktos Vil-niaus universiteto docen-tei R. Koženiauskienei ir prof. J.D. Rangei. Taip pat įteiktos Marty-no Mažvydo premijos stu-dentams, parengusiems reikšmingų knygotyros darbų.

Žymus Ukrainos baltis-tas profesorius A. Nepo-kupnyj sakė, kad be minimos Šventajame Rašte, yra ir ktia šven-ta trejybė - kalba, tauta valstybė. Svečias iš Uk-rainos prisiminė 1991 m. sausio 13-osios rytą, kai pats buvo patrankų nepabūgusios tautos tvir-tybės liudytojas. "Argi būtų laimėjusi lietuvių tauta Sausio 13-ąją, jei-gu Martynas Mažvydas nebūtų padovanojęs sau-sio 8-osios?" - klausė prof. A. Nepokupnyj.

APIE BIUDŽETĄ

Min. pirmininkas G. Vagnorius informavo Sei-

mą apie biudžetą. Vy-riausybė sieks, kad asme-nys, vengiantys mokėti mokesčius arba vedantys melagingą apskaitą, būtų patraukti baudžiamojon atsakomybėn. Taip pat numatyta bausti visus nusikaltusius valdininkus, ypač teisėsaugos ir teisė-tvarkos pareigūnus, kurie akivaizdžiai nusikaltu-sius asmenis atleidžia nuo atsakomybės. Kalbė-damas televizijos laidoje "Detektorius", G. Vagno-rius apgailestavo, kad kontrabanda plaukė į Lie-tuvą pagal pačiose aukš-čiausiose valdžios viršū-nėse sudarytą schemą.

Jis apgailestavo, kad aukšti valdžios pareigū nai, pridengę milijonines aferas, nebuvo nubausti. Jis taip pat priminė, jog kai kurios nuostatos LDDP vyriausybės pasira-šytame memorandume su Tarptautiniu valiutos fon-du yra žalingos valsty-bei.

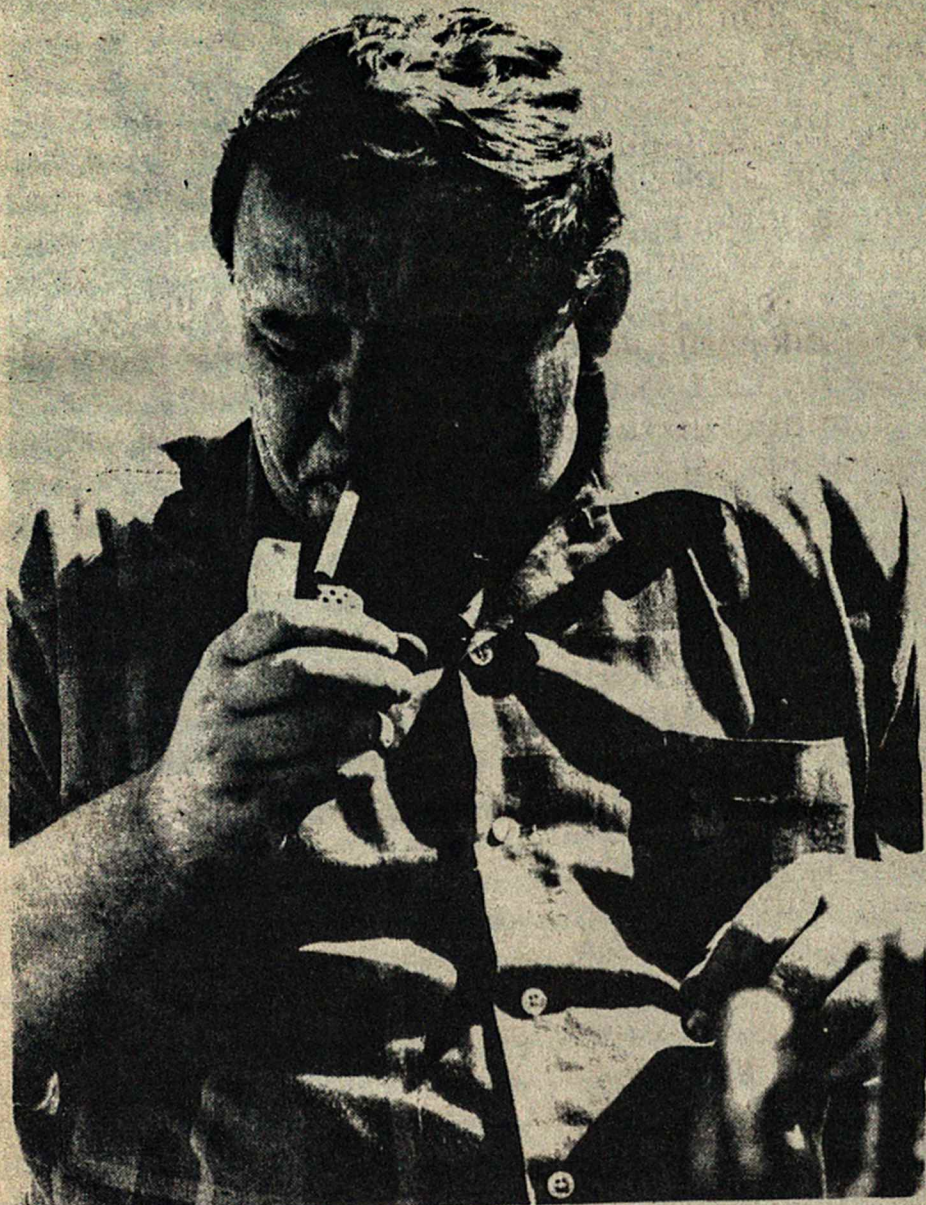
VILNIAUS BANKAS - DIDŽIAUSIAS PRIVATUS BANKAS

Vilniaus bankas tapo pirmuoju Lietuvos priva-čiu banku, kurio nuosa-vas kapitalas peržengė 100 mil. litų ribą, o val-domas turtas yra gero-kai didesnis nei 700 mil. litų, anot "Lietuvos aidą".

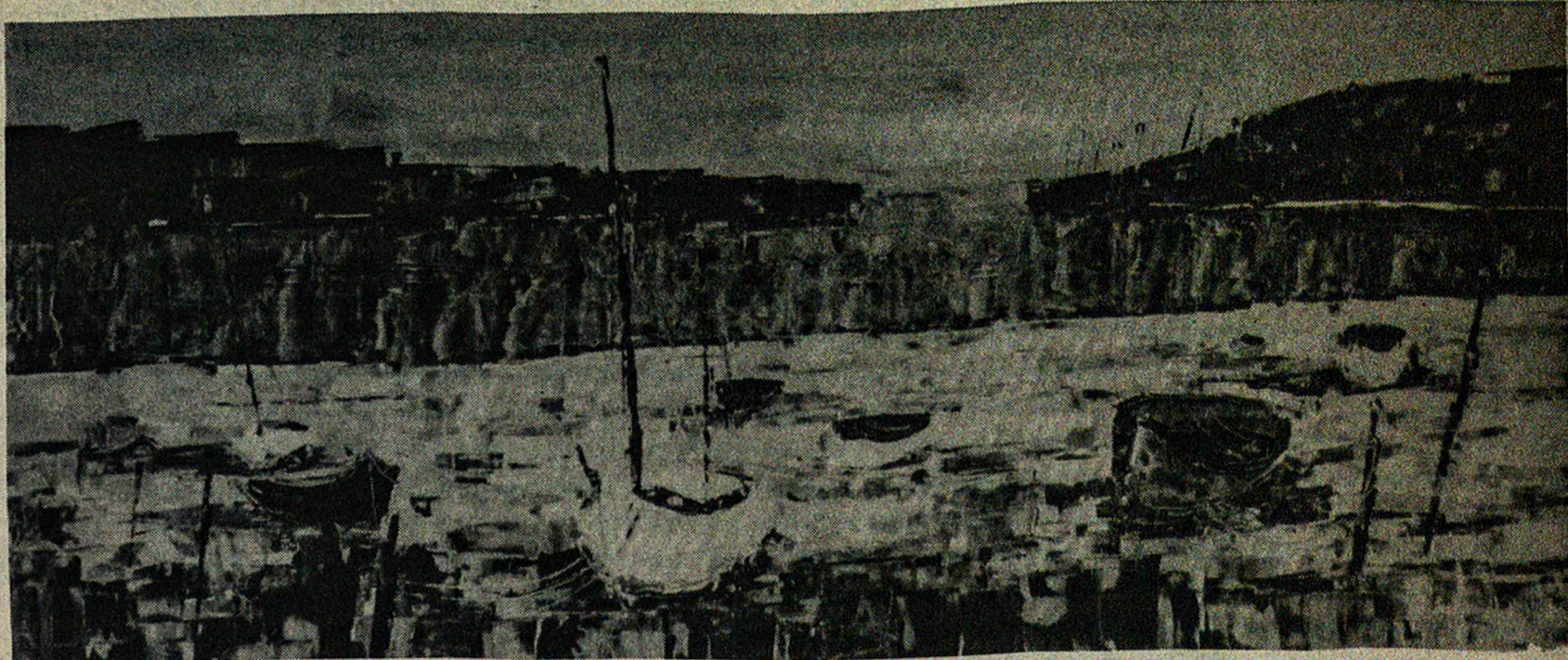
Per praėjusių metų 9 mėnesius Vilniaus bankas gavo didžiausią pelną - 16 mil. litų. Šis bankas jau keletą metų pirmau-ja plėsdamas paskolų tei-kimą kredito linijų pa-galba. Pernai atidaryta 30 mil. JAV dol. vertės Pasaulio banko kredito linija agrarinei Lietuvos sričiai plėtoti, pasirašyta antra sutartis su Euro-pos rekonstrukcijos ir plėtros banku dėl lešų prekybai finansuoti (iki 6 mil. ekių), pasirašyta 20 mil. dolerių sutartis su Pasaulio banku investiciniam projektams finansuoti, ir t.t.

Vilniaus bankui garan-tijas suteikia net JAV EXIM bankas ir Vokietijos HERMES eksporto ga-rantijų agentūra, ir jis yra pirmas Lietuvoje plėtojant kortelių verslą. Dabar bankas siūlo 5 rūšių korteles, tarp jų "Visa Electron"- pirmą Lietuvoje tarptautinę kortelę. atsiskaitymui.

• Rimas KURTINAITIS sutiko būti Kuno kultū-ros ir sporto departamen-to prie Lietuvos Respub-likos Vyriausybės direk-toriumi. Jo sutartis su vienu Prancūzijos sporto klubu baigiasi gegužės mėnesį, todėl naujasis departamento direktorius

Dailininkas Vytautas Remeika

Laivai

Šios Vyto Remeikos darbų nuotraukos gautos iš jo sesers Elenos Kerbelienės

Fiesta

Prieš 25 metus Montrealyje mirė 42 m. amžiaus dailininkas Vytautas REMEIKA, jautraus poetiško spalvingumo tapytojas. Dalyvavo lietuvių ir Montrealio miesto apžvalginėse parodose. Iš impresionistinio stiliaus išvystė savo tapybą i nuosaukų ekspresionizmą. Remeikos paletė giedri, subtiliai niuansuota, intymi. Jo kūrinių siužetai interpretuojami šiltai, ramiu ir užtikrintu išsijautimu i vaizduojamus žmones ir objektus.

"Dailininko tapyboje labai organiškai atrasta sintezė tarp naujųjų dailės ieškojimų ir nuosaukių formalistinių manierų išvengusios geros akademinės mokyklos", rašoma "Lietuvių Enciklopedijoje" (Bostone) XXV-ame tome. Henrikas Nagys.

Vytautas Remeika gimė Radviliškyje. 1947-50 m. sudijavo dailei Taikomosios Dailės Institute Freiburge in Br., kuri išugdė stebėtiną dailininkų kartą išeivijoje.

I Kanadą atvyko 1950 m. ir 1952-57 m. tęsė studijas Ecole des Beaux-Arts Montrealyje. Gyveno mėgiamiausioje vietoje - Lachine, Qué., prie Šv. Lauryno didžiosios

upės pakrantės.

Vytautas Remeika susilaukė kanadiečių prancūzų dailės kritikų gerus įvertinimus už parodas Montrealyje, Petawawo, (Qué). Taip pat gerai įvertintas parodose Toronte, Čikagoje, Bostone, New Yorke.

Kritikai pabrėžė, kad šis lietuvis dailininkas autentiškai ir su meile perdavė Québec'o šiaurietiško peizažo ir žmogaus dvasią.

Gaila, kad nebuvo galimybių išleisti jo darbų monografiją.

LEDLAUŽIS

/ Ištraukų pabaiga - kitame "NL" nr./

Viktoras Suvorovas

Brigados vadas A. Gorbatovas, paleistas 1941 m. kovą, gavo Antrojo strateginio ešelono 19-osios armijos 25-ojo šaulių korpuso vado pavaduotojo pareigas. Vėliau jis tapo armijos generolu, ėjo Sovietinės armijos oro desanto kariuomenės vado pareigas.

Štai kaip jis aprašo savo išlaisvinimą:

"Žmona buvo nuėjusi i NKVD, iš ten lėkte atlėkė, papasakojo, kad ją labai gerai priėmė, mandagiai kalbėjosi, domėjosi, kaip ji gyvena, ar nereikia padėti pinigais...

... Naktį i 1941 m. kovo mėn. 5 dieną, antrą valandą, tardytojas lengvuoju automobiliu mane nuvežė i Komjaunimo aikštę pas mano pažįstamus. Palikdamas mane, mandagiai atsisveikino:

- Štai, mano telefonas. Jeigu kas, skambinkite bet kuriuo laiku. Visuomet padėsiu.

Kaip relikviją pasiėmiau sulopytą maišą, kaliošus ir juodus kaip derva cukraus bei džiovėsių gabalėlius, kuriuos saugojau ilgai" (A. Gorbatovas. Karo metai. P. 168-169).

Brigados vadą Gorbatovą paleido (kaip ir daugelį kitų) tiksliai apskaičiavę laiką: mėnuo atostogų sanatorijoje, paskui pareigų priėmimas, o čia ir laikas - TASSo pranešimas. Ir štai šaunus brigados vadas su savo "Anuškomis" slapta jau žygiuoja i vakarus.

O gulago "suvenyrus", kaip patyręs zekas, pasiliko

Eskimų Berniukas

ne šiaip sau. Neprirėkė, tai ir gerai. O kai kuriems prirėkė. Štai brigados vadas I. Dasičevas kaliošus apsiavė antrą kartą. Paleistas 1941 m. kovą, spalio mėnesį jis vėl buvo įkalintas, mažiausiai iki 1953 metų.

Brigadų, divizijų, korpusų vadai papildė ir Pirmąją strateginį ešeloną. Štai brigados vadas S. Zybinas gavo 37-ąją šaulių korpusą, divizijos vadas E. Magonas - 13-osios armijos 45 šaulių korpusą ir t.t.

Brigadų ir divizijų vadais užpildė tuštumą po to, kai Antrasis strateginis ešelonas slapta pajudėjo i pasienį.

... Komunistai teigia, kad tai Stalino gynybinė reakcija: pajutęs pavojų, jis stiprina savo kariuomenę. Ne, tai ne gynybinė reakcija! Brigadų, divizijų ir korpusų vadų išlaisvinimą Stalinas pradėjo dar tada, kai nebuvo parengtas Barbarosos planas. Intensyviausiai tai buvo daroma ne tada, kai Vokietijos kariuomenė stovėjo prie Sovietų Sąjungos sienos, bet kai išžygiavo i Prancūziją.

Kodėl buvo sukurtas Antrasis Strateginis ešelonas

Mobilizacija - tai karas, ir niekaip kitaip negalima to aiškinti. **Sov. Sąj. maršalas B. Šapošnikovas**

1941 m. anksti pavasari Pabaltijyje formuojama 11-osios armijos 16-oji šaulių divizija. Gegužės mėn. i ją atsiunčiama rezervistų. Divizija Kazlų Rūdos rajone (45-50 km. nuo valstybės sienos) iškuria laikiną vasaros palapinių miestelį. Paskelbus TASSo pranešimą, divizija palieka šį miestelį ir žygiuoja prie sienos. Visi mėginimai rasti kokią nors užuominą, kad čia buvo rengiamasi žiemoti, bus nesėkmingi - divizija čia nesirengė žiemoti. Greta išsiskleidžia 28-oji tankų divizija - tas pats vaizdas. Visose iš naujo formuojamose šaulių divizijose požiūris i žiemą pasikeitė - ji nieko nebegąsdina.

/nukelta i 7 psl...../

... Jei sovietinė kariuomenė ruošėsi gynybai, jai reikėjo įsikasti į žemę, sudaryti ištisinę tranšėjų liniją nuo Arkties vandenyno iki Dunojaus žiočių. Tačiau to ji nedarė. Jei ji tikėjosi ramiai praleisti dar vieną žiemą, tai nuo balandžio ar gegužės mėnesio reikėjo statyti, statyti ir statyti. Tačiau tai nebuvo daroma. Kai kurios divizijos kažkur užpakalyje turėjo nebaigtų statyti kareivinių, tačiau daugelis divizijų suformuojamos 1941 m. pavasarį ir niekur nieko neturėjo - nei kareivinių, nei barakų ir nestatė žeminių. Kur jos numatė žiemoti, jei ne Centrinėje ir Vakarų Europoje?

... Istorikai iki šiol mums neatsakė į klausimą: kas gi 1941 m. pradėjo Sovietų Sąjungos ir Vokietijos karą? Sprendami šią problemą, istorikai komunistai siūlo tokią kriterijų: kas pirmas iššovė, tas ir kaltininkas. Bet kodėl nepanaudojus kitokio kriterijaus? Kodėl neatkreipta dėmesio į tai, kas pirmas pradėjo mobilizaciją, telkimą ir operatyvinį išskleidimą, tai yra, kas vis dėlto pirmas ištiesė ranką prie pistoleto?

...Kad suprastume, kokie ryžtingi buvo SSRS vyriausiosios karinės vadovybės veiksmai, turime grįžti į 1932 metus, į 4-ąją kavalerijos diviziją, kuri buvo geriausia ne tik iš visos Raudonosios kavalerijos, bet ir apskritai visoje Raudonojoje armijoje. Iki 1931 m. divizija priklausė Leningrado karinei apygardai ir buvo dislokuota tose vietose, kur anksčiau stovėjo imperatoriškoji raitelių gvardija. Kiekvienas gali išvaizduoti, kokiomis sąlygomis ši divizija gyveno ir buvo rengiama mūšiams. Kitaip kaip puikio-
mis, jos dislokacijos sąlygų negalima pavadinti. Bet štai 1932 m. ypatingais operatyviniais sumetimais divizija buvo perkelta į neparengtą bazę. Sovietų Sąjungos maršalas G. Žukovas: "Pusantrų metų divizija turėjo pati statyti kareivines, arklides, štabus, gyvenamuosius namus, sandėlius ir visą mokymo bazę. Dėl viso to puikiai parengta divizija virto prastu darbininkų kariniu daliniu. Oras buvo lietingas, trūko statybinių medžiagų, persekiojo kitokios bėdos todėl divizija nepajėgė laiku pasiruošti žiemai, o tai labai atsiliepė visai jos būsenai ir kovinei parengčiai. Pairo drausmė..." (Atsiminimai ir apmąstymai. P. 118).

Pavasari geriausia Raudonosios armijos divizija buvo "visiškai nusmukusi" or "pasidariusi nebekovinga". Svarbiausiu kaltininku buvo paskelbtas divizijos vadas, kuris buvo nubaustas, o divizijai "surado naują vadą". Štai tuo vadu ir tapo G. Žukovas. Būtent čia prasidėjo jo kilimas. Žukovo darbą stebėjo ne tik korpuso vadas S. Timošenka, bet ir pats gynybos liaudies komisaras K. Vorosilovas, nes divizija turėjo jo vardą ir buvo laikoma geriausia. Vorosilovas tikėjosi, kad Žukovas grąžins 4-osios kavalerijos divizijos šlovę. Ir Žukovas drakono priemonėmis šią šlovę grąžino ir įrodė, kad jam galima kelti visokias teoriškai neįvykdomas užduotis.

1941 m. visi šios istorijos dalyviai pakilo aukščiau, negu buvo 1933 metais. Gerokai aukščiau. K. Vorosilovas - Politinio biuro narys, Sovietų Sąjungos maršalas, Gynybos komiteto pirmininkas; S. Timošenka - Sovietų Sąjungos maršalas, gynybos liaudies komisaras; G. Žukovas - armijos generolas, gynybos liaudies komisaro pavaduotojas, Generalinio štabo viršininkas. Tai jie trise vadovauja slaptam sovietinės kariuomenės judėjimui Vokietijos sienų link.

Jie geriausiai už mus žino, ir ne iš teorinių apskaičiavimų, kad net vienos divizijos negalima palikti žiemai neparengtame miške. Kareivis gali peržiemo-
ti visokiomis sąlygomis. Svarbu ne tai. Problema ta, kad prie vakarinių sienų nėra šaudyklų, poligonų

tankodromų, nėra mokymo centrų, nėra sąlygų kovinei parengčiai gerinti. Kariuomenė turi būti nedelsiant siunčiama į mūšį, priešingu atveju, neišvengiamai smunka jos kovinės parengties lygis. Jie žino, kad neparengtoje vietoje negalima žiemai palikti nė vienos divizijos. Jie žino, kad kaltininkus suras, ir žino, kas jiems bus. Tačiau jie į vietas, kur nėra sąlygų kovinei parengčiai, išveda beveik VISĄ RAUDONĄJĄ ARMIJĄ!

Karas prasidėjo ne taip kaip norėjo Stalinas, ir todėl baigėsi ne taip: Stalinui atiteko tik pusė Europos. Bet kad gerai suprastume ir įvertintume Staliną, minutėlę išvaizduokime tokią situaciją: Hitleris neužpuolė Stalino 1941 metų birželio 22 dieną. Hitleris, pavyzdžiui, nutarė užimti Gibraltarą, o Barbaros operaciją atidėjo dviem mėnesiams.

Ką tokiu atveju darytų Stalinas?

Pasirinkimo Stalinas jau neturėjo.

Pirma. Jis negalėjo grąžinti savo armijų. Dage-
liui armijų korpusų, sukurtų 1941 m. pirmojoje pusėje, apskritai nebebuvo kur grįžti, išskyrus "medkirčių barakų miestelius". Kariuomenei perkelti atgal vėl reikėtų daugelio mėnesių, būtų paraližuotas visas geležinkelio transportas, ir tai reikštų ekonominę katastrofą. Ir kokia prasmė iš pradžių kariuomenę pusę metų slaptai telkti, o paskui per pusmetį ją išskirstyti? Bet net jeigu visiškai sutelktą kariuomenę nedelsiant būtų imta išskirstyti, ir tada iki žiemos būtų neįmanoma to baigti.

Antra. Stalinas negalėjo savo armijų palikti žiemoti pasienio miškuose. Jei nėra įterptos kovinės parengties, armijos greitai nesugeba kariauti. Be to, dėl nežinomos priežasties Stalinas laikė greičiausioje paslapyje tą faktą, kad yra kuriamos Antrojo strateginio ešelono armijos ir kad jos per-
metamos į vakarus. Ar jis galėjo tikėtis, visiškai išsaugoti paslaptį, jeigu keletą savaičių daugybė šių armijų būtų pasilikusios pasienio miškuose?

Svarbiausias mano klausimas: JEIGU RAUDONJOJI ARMIJĄ NEGALĖJO GRĮŽTI ATGAL, BET IR NE-
GALĖJO ILGAI PASILIKTI PASIENIO RAJONUOSE, TAI KAS GI JAI BELIKO DARYTI?

Komunistiniai istorikai yra pasirengę nagrinėti visokius smulkmenas ir stengiasi rasti visokių klaidų. Tačiau nekreipkime dėmesio į mažareikšmes smulkmenas ir atsakykime į svarbiausią klausimą.

Visi komunistiniai istorikai bijo atsakyti į šį klausimą. Štai kodėl aš pateikiu nuomonę generolo, kuris "nuo 1940 metų gegužės mėnesio-Generalinio štabo Operatyvinės valdybos viršininko pavaduotojas rengė SSRS ginkluotųjų pajėgų strateginio išskleidimo šiaurės, šiaurės vakarų ir vakarų kryptimis plano operatyvinę dalį" (Sovietinė karinė enciklopedija. T.2, P.27) Jis viską gerai suplanavo ir todėl, karo pradžioje buvęs generolu-majoru, per pusantrų metų tapo Sovietų Sąjungos maršalu. Tai jis, o ne Žukovas vadovauja Raudonajai armijai paskutiniaisiais Stalino gyvenimo metais ir netenka aukštų postų sulig Stalino mirtimi.

Jums, Sovietų Sąjungos maršale, A. Vasilevski, žodis: "Mes priartėjome ... prie karo Rubikono, ir reikėjo žengti tvirtą žingsnį pirmyn" (VIŽ. 1978. Nr. 2. P. 68).

Kiekviename didžiuliame procese būna kritiškas momentas, kai įvykiai tampa nebevaldomi. Sovietų Sąjungai toks momentas buvo 1941 m. birželio 13 diena. Po tos dienos karas Sovietų Sąjungai tapo neišvengiamas, ir būtent 1941 m. vasarą, nepriklausomai nuo to, kaip būtų pasielgęs Hitleris. /b.d./

1997 m. ŠALFASS-gos JAUNUČIŲ "A" KREPŠINIO PIRMENYBĖS

vyks gegužės mėn. 17 ir 18 d.d., ČIKAGOJE, IL. Vykdo Čikagos ASK LITUANICA, talkininkaujant Čikagos LSK NERIAI ir Vid. Vakarų Sporto Apygardai.

Jaunesnių klasių žaidėjams yra principiniai leidžiama žaisti kartu ir vyresnėse klasėse. Mergaitėms yra leidžiama žaisti berniukų komandose bei turėti grynai mergaičių komandas. Tose klasėse, kur atsirastų nemažiau kaip 3 grynai mergaičių komandos, galės būti vykdomos vien mergaičių varžybos.

Preliminarinė registracija privalo būti atlikta iki 1997 m. kovo mėn. 15 d. imtinai, pas rengėjus adresu: Rimantas Dirvonis 12749 Cedar Lane, Palos Heights, IL 60463; tel: 708-923-0676; faksas 773-239-2179.

Papildomi kontaktai: Algimantas Tamašiūnas, tel: 630-435-0619 ir Donatas Siliūnas, tel: 630-852-3204.

ŠALFASS-gos KREPŠINIO KOMITETAS ir CENTRO VALDYBA

SNIGO

Snigo, snigo per dienele,
Naktis uždegė žvaigždėlę,
Mėnuo iš dangaus žiūrėjo,
Kas to sniego tiek prisėjo?

Iš Aliaskos, iš Aliaskos,
Maišą sniego nešė meškos,
Krėtė jį iš debesų,
Darės šalta ir balsu.

Baltos meškos, baltas
sniegas,
Žemę dengia gilus miegas..

Šaltis ledo tiltus statė,
Šiaurys iš šalies tai matė,
Pasikvietė šarmą baltą,
Puošė žemę kietą, šaltą.

Svyra beržo garbinėliai,
Girgžda sniegu pagirėliai,
Visi stebis, kas čia daros,
Baltos supas eglių skaros.

Erškėtrožė

VIENS, DU, TRYS

Šalta, šalta, šalta, šalta,
Krenta sniegas-balta, balta.
Vaikai bėga pro duris -
Viens, du, trys -
Ir viens, du trys!

Grižkit, vaikai, šalta, šalta,
Krenta sniegas-balta, balta,
Botų, pirštinių dar vis
neužmirškite, - viens, du trys!

Apsirengus - nebešalta,
Krenta sniegas-balta, balta,
Tegul krenta - bus gražu
Ir visiems smagu, smagu!

Vaikai bėga pro duris,
Viens, du trys,
Ir viens, du trys!
Tegul būna šalta, šalta,
Tegul būna balta, balta,
Lipdo senį vaikai trys,
Viens du trys,
Ir viens, du trys!

NESITIKĖTAS VAIZDAS

Prieš maždaug savaitę laiko, atsukus 22 TV stotį Montrealyje, komentatorė kalbėjo: "Lietuva nori, turbūt, patekti į Rekordų knygą, nes didelis būrys maudosi jūroje, siaučiant šalčiams..."

Per visą ekraną matėsi - pliuskinasi Baltijos parantėje jauni ir vidutinio amžiaus vyrai, gana apkūnūs, užsigrūdinę šalčiui, o gal tik varydami šaltį lauk...

Kanados Lietuvių Fondas
Lithuanian Canadian Foundation
1573 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6

KL Fondo kapitalas daugiau kaip 2 milijonai dolerių yra neličiamas. Palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai Kanadoje ir Lietuvoje.

Per 30 veiklos metų KLF paskyrė 1.3 milijonus dolerių lietuviškai kultūrai menui ir švietimui.

Testamentuose neužmirškime Kanados lietuvių fondo (Lithuanian-Canadian Foundation).

Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDA!

VASARIO 16-TOJI MONTREALYJE

Šiomet šios šventės minėjimas vyko tiksliai -vasario mėn. 16 dieną. Kaip jau senokai įprasta - A.V. parapijos salėje. Nusistovėjusia tvarka vyko šv. Mišios, atnaušiamos dviejų kunigų: kun. Kazimiero Ambraso SJ, ir kun. Izidoriaus Sadausko, SDB, dalyvavo 6 vėliavos su palyda, talkinant Montrealio šaukiamais.

Salėje, kurion prisirinko apie 200 dalyvių, matėsi ir visai mažų, jauniausiųjų lietuviukų. Programą sklandžiai pravedė Dalija GABRĖNAITĖ, atidariusi minėjimą, vėliau pristatiusi svečius - Mme Michelle Daines-Etienne des Marteau apylinkės atstovę, lietuvių kilmės; Saint-Paul apylinkės Tarybos atstovę Philippe Bissonnette; Latvių organizacijų vicepirm. Janis Verners; Estų Bendruomenės pirm. Richard Leitham. Taip pat perskaite gautus sveikinimus iš Kanados min. P-ko Jean Chrétien ir mūsų bičiulio - Finansų ministerio Paul Martin.

Tylos minute pagerbti žuvusieji už Lietuvos laisvę.

Pirmą kartą Vasario 16-tosios proga klausėmes prelegento - Donald GIEDRIKO, kuris sėkmingai įsijungė į mūsų bendruomenę, kartu su savo šeima čia atvykęs prieš 10 metų.

Jo žodis buvo ne tik gerai perduotas, idomus savo aktualumu, ne kartojant seniai žinomų įvykių prieš 79-nerius metus, atstatant Lietuvos Valstybės nepriklausomybę. (Jo kalbos tekstas bus paskelbtas sekančiame "NL" numeryje).

Pagrindinis, labai skaudus ir teisingas kalbos taikiny: lietuvių tauta, atsilaikė tvirtai, ypač kai buvo grūdoma ar puolama prieš. O dabar

sovietų laikmetį pergyvenus, iškraipytos moralės fone atgavus laisvę, iškilo aršus priešas viduje, nebe iš išorės, kuris begėdiškai pasireiškia tuo, kad savi savus išnaudoja, savi savus ir nugalabi...

Tuo labiau ragino išsilaikyti kartu, stengtis puoselėti ir ugdyti kas yra teigiama ir tikėti, Tėvynėje nežus nei viltis, nei meilė, ypač pasikeitus vyriausybėms.

Nušvito mūsų salės scena, kai choristės suėjo pasipuošusios tautiniais drabužiais, o ir sceną "įrėmė" choris-tai (jų tarpe ir prelegentas).

Gerai parinktos dainos "Kur giria žaliuoja", - žodž. J. Vanagaičio, muz. J. Gudavičiaus; "Už jūrelių, už marelių" - J. Bendoriaus; "Oi žiba žiburėlis" - liaudies daina harm. J. Naujalio; "Mer-gužėle, lelįjėle" - liaudies daina, harm. J. Bendoriaus, "Lėkit mintys" - G. Verdi (iš operos Nabucco). Į tarpą, dviem išėjimais, sklandžiai padeklamavo Montrealio Lituanistinės mokyklos 5 mokinukai: Elana Foster, Paulius Giedrikas, Antanas Mickus, Paulius Mickus ir Dainius Vaicaitis. Bisui "Lėkit mintys" buvo pakartota. Dirigavo muz. Aleksandras STANKEVIČIUS, akompanavo Mari-na KOLBAS, programą giedojimui ir dainavimui parinko Antanas MIC-KUS.

Visiems gražiai padėkojo Montrealio A-kės pirm. Arūnas STAŠKEVIČIUS ir priminė apie kovo mėn. 9 dieną atvyksiančius 2 idomius kalbėtojus iš Lietuvos- Krikščionių demokratų partijos atstovą Alg. Patacką ir Vaidotą Žuką.

Minėjimas pradėtas Kanados himnu, užbaigtas - Lietuvos himnu. Vėliavų tarnybai vadovavo Augustinas KALVAITIS.

Smagu žiemą miške, skautų stovykloje Cap St. Jacques Nuotr: Gintaro Nagio

jose: LE XXXVI 537; XXXVII 671, MLTE 3, 848 ir TLE 4, 621. Tik norėtume pridurti, kad Z. Zinkevičius, baigęs universitetą, kaip nekomjaunuolis ir nepartinis, negalėjo įstoti į aspirantūrą Vilniuje, turėjo vykti į Leningradą baigti kandidato disertaciją, kurią pagyrė prof. dr. P. Skardžius JAV-ėse. Dėl to ir Vilniaus Universitetas turėjo atidaryti jam duris.

Šiais metais "Mokslo ir Enciklopedijų" leidykla išleido jo "Lietuvių kalbos istorijos" šeštąjį tomą, kuris bene jo dvidešimtoji knyga. Mūsų MLE vyriausias redaktorius yra keturių Mokslo Akademijų akademikas: Švedijos karališkosios akademijos, Norvegijos mokslo akademijos ir Lietuvos abiejų mokslo akademijų, Latvijos Rygos Universiteto ir Kauno Vytauto Didžiojo Universiteto garbės daktaras bei įvairių premijų laureatas.

MLF-o nariams jis žinomas jau raginimu atsi-grežti į Mažąją Lietuvą, jos niekada nepamiršti, zr. 1994 m. II Aplinkraštį, "Mažoji Lietuva neturi būti pamiršta".

Šiais metais sausio 4 d. Z. Zinkevičius šventė savo septyniadešimtmetį. Sveikiname ir linkime daug kūrybingų metų. MLF-ui didelė garbė turėti Jus MLE vyriausiuoju redaktoriumi.

Pasaulio MLF Pirmininkas Vilius Peteraitis.

MININT PIRMAJĄ LIETUVIŠKĄ KNYGĄ.

Ragainėje.

M. Mažvydo bažnyčioje vyko iškilmingos pamaldos, skirtos Martyno Mažvydo Katekizmui - pirmajai lietuviškai knygai paminėti.

Į šią iškilnę atvyko ekumeniniai subrendę dvasiškai - stačiatikiai, katalikai (nors jų kunigas nebuvo atvykęs) ir evangelikai.

Pamaldose dalyvavo vietos Plikių parapijos ir Dvilų parapijos dūdoriai ir giedojo chorai.

MONTREAL
c'est toi ma ville!

IEŠKOTE NAUJOS BUVEINĖS?
PASINAUDOKITE NUPIGINTOMIS
KAINOMIS IR NUOSAVYBĖS MOKES-
ČIŲ SUMAŽINIMU IKI 10,000 DOL.
JEIGU PERKATE NAUJĄ NAMĄ
MONTREALIO MIESTE. STATOMA
ARTI 100 NAUJŲ BUTŲ KOMP-
LEKTŲ ĮVAIRIOSE MIESTO VIETOSE
IR GALIMA ĮSIGYTI GYVENVIETĘ
UŽ MAŽIAU KAIP 100,000 dol.

Teiraukitės tel: **872-0581**

(naujiems pastatams)

arba tel: **872-4630**

(apie mūsų atnaujinimo programas)

MAŽOSIOS LIETUVOS FONDAS SKELBIA:

Švęsdami kartu su visais lietuviais ir nelietuviais Lietuvoje ir už Lietuvos ribų **Pirmosios lietuviškos knygos 450 metų jubiliejinius 1997 metus**, išleisime bent penkias Mažosios Lietuvos tematika parėngtas ir **Mažvydo sielai artimas knygas: Martyno Mažvydo Domo Kauno dvi, Viliaus Peteraičio, Alberto Juskos.**

Valdyba praneša: Tebeturime nedidelį kiekį MLF-remtų knygų, kurios nebuvo siunčiamos nariams, kaip: R. Dethlefsenas, **Rytprūsių namai ir medinės bažnyčios**, Vilnius, Mintis, 1995; Kostas Kaukas, **Tėvų ir protėvių šviesa**, Klaipėda, Klaipėdos rytas, 1996; Kostas Kaukas, **Rotliche Tautropfen am Hafesstrande**, Klaipėda, Klaipėdos rytas, 1996; **Dvito-mis**, - Lietuvninkų kraštas ir Lietuvninkų žodis, Kaunas, Litterae Universitatis, 1995; A. Butkus ir A. Motuzas, **Mažosios Lietuvos liaudies instrumen-tai ir apeiginė muzika**, Vilnius, Apyaušris, 1994. Norintieji jas gauti, prašom mums pranešti.

Apie Mažosios Lietuvos Enciklopedijos vyriausią re-daktorių Zigmą Zinkevičių: kalbininkas, lituanistas, filologijos mokslų daktaras, Universiteto profesorius. Apie jį plačiai parašyta visose lietuvių enciklopedi-8 psl.

Lietuvių Namų Žinios

● LN sausio mėn. 26 d. sekmadienio popietėje dalyvavo 153 žmonės. Svečių knygoje pasirašė po 1 iš šiaulių ir Jurbarko.

Pranešimus padarė ir su svečiais supažindino LN V-bos narys Teodora Stanulis.

● LOKYJE vyko vasario mėn. 1 d. Lietuviška Valtandėlė nuo 1-3 val.p.p. Programa atliko muz. Lilija Turūtaite.

● LN vasario mėn. 2 d. sekmadienio popietėje dalyvavo 200 žmonių. Svečių knygoje pasirašė 1 iš Vilkaviškio, 2 iš Kauno, S. Ramaliauskas iš Port Elgin.

Pranešimus padarė ir su svečiais supažindino LN Moterų Būrelio narys A. Skilandžiūnienė.

● ANAPILIO P-ja, pagal pareikalavimą, nutarė įsteigti priešmokyklinio amžiaus vaikams 3-5 m., Vaikų Darželį. Skelbiamas Vajus vaikų žaislams sukelkti.

Jaunų šeimų sekcija kviečia visus prisidėti.

● VASARIO 16-tosios proga Kanados Lietuvių Muziejus-Archyvas rengia parodą, žymint pirmosios lietuviškos knygos 450 m. sukaktį.

● VASARIO 16-toji buvo minima ANAPILIO salėje, dalyvaujant Lietuvos Seimo p-ko pavaduotojui Feliksui Palubinskiui, Toronto Gintaro Volungės ansambliams ir Maironio Mokyklos kanklininkams.

RUOŠIAMASI KOVO 11-TOSIOS MINĖJIMUI

Sekmadienį, kovo mėn. 11 d., PRISIKĖLIMO P-jos salėje vyks KOVO 11-tosios minėjimas.

Tėvynės Sąjungos Kanados Skyriaus p-kas Eugenijus Čuplinskas pakvietė Seimo biudžeto ir Finansų K-to pirm. Elvyrą Kunevičienę iš Vilniaus papasakoti apie Lietuvos nepriklausomybės įtvirtinimo darbus.

Minėjimą rengia Tėvynės Sąjungos Kanados Skyriaus Toronto židinys, Jo pirmininkė - dr. Marija Arštikaitytė-Uleckienė.

HAMILTONE Kovo 11-tosios minėjimo proga TS židinys taip pat rengiasi sutikti Elvyrą Kunevičienę pokalbiui.

● PRISIKĖLIMO P-jos Kredito Kooperatyvo vedėjo pareigas perėmė Rita Norvaišaitė. Šiame kooperatyve ji yra išdirbusi 16 metų ir ėjusi vedėjo pavaduotojos pareigas, atsakinga už sąskaitybą.

1997.II.18.

● LSS Taryba 1997-1999 m. kadencijai savo pirmininke išrinko v.s. Birutę Banaitienę, buvusią Seserijos vyr. skautininkę.

Iškilminga pareigų perdavimo sueiga įvyko vasario 1-2 d.d. Čikagoje.

Čikagos "Lituanica" laimėjo

sausio 5 d. Čikagos ir apylinkių salės futbolo pirmenybių pirmose rungtynėse "Lituanicos" futbolininkai pelnė 5-3 pergalę. Po silpnai sužaisto pirmojo kėlinio, antrame mūsiškiai atsigavo ir įmušė net 5 įvarčius.

Puikus žiemos sportas - slidinėjimas

Žiemos mėnesiai mum atneša ne vien tik šaltį, bet ir visą eilę galimybių pramogoms bei žiemos sportui.

Priklausomai nuo klimato zonos, kurioje gyvename, žiemos mėnesiai daug kur turime nemažą sniego bei ledo. Todėl turime galimybių išmėginti savo sugebėjimus slidinėjime, ciuozime, rogučių sporte bei kitaip.

Žinoma, kaip ir daugelyje kitų sporto šakų, taip ir šioje, reikia nepaprastai daug darbo ir pastangų. Tik čia gal yra daug sunkiau, nes slidinėti daug kur galima

tik trumpą laiką, o norint pasiekti gerus rezultatus treniruotis reikia beveik apskritus metus. Todėl dažnai, norint tapti geru slidinėtoju, prireikia vykti ten, kur yra sniego ir yra galimybė lavintis šioje sporto šakoje.

Slidinėjimas apima lenktynes per laukus, šuolius nuo tramplyno, dvikovę (lenktynės ir šuoliai), nusileidimas nuo kalno ir kt.

Lietuvoje varžybinis slidinėjimas pradėtas 1932 metais. 1935-aisiais Kaune įvyko pirmosios slidinėjimo varžybos, o 1937 m. Zarasuose - pirmosios Lietuvos pirmenybės.

Varžybiniame slidinėjime, kadangi Lietuva neturi gerų šiai sporto šakai reikalingų sąlygų (žiemos neilgos ir specialių įrengimų nedaug), mūsų krašto sportininkai tarptautinėje plotmėje nedaug iki šiol pasižymėjo.

Lietuvai atgavus nepriklausomybę, Lietuva savo vardu 1992 ir 1994 metais jau dalyvavo olimpinėse žiemos žaidynėse Albertvilėje ir Lilienhameryje. Jie čia medalių nelaimėjo, tačiau kai kurie pasirodė ne taip blogai.

Slidinėjimo varžybas rengia ir Šiaurės Amerikos lietuvių sporto sąjunga bent kartą metuose ir vis skirtingose vietose.

vėse. Šiose varžybose, šalia suaugusiųjų, dalyvauja ir būrys jaunųjų slidininkų. Šių metų vasario mėnesio viduryje tokios varžybos bus pravestos kalnuose nelabai toli nuo Montrealio, Kanadoje.

Tačiau tie, kurie norime ateityje dalyvauti tokiose varžybose, pradėkime nuo pradžių ir susidomėkime slidinėjimu savose vietovėse. Daug kur mes rasime slidinėjimui skirtas trasas. Net ir slidžių ar batų nebūtinai reikia pirkti - visa tai, už palyginus nedidelį mokestį, galima išnuomotį vietoje. Tik reikia pasižiūrėti į vietinius laikraščius, kuriuose yra skelbiamos tokios slidi-

nėjimui skirtos vietos. O tada - jau reikia ieškoti galimybių ten nuvažiuoti. Kartą nuvažiavus, šią sporto šaką taip pamilsite, kad ateityje ten vis norėsite vykti.

O sportas, ypač slidinėjimas ar kitos žiemos sporto šakos, atneša mums daug naudos - ne vien tik fizinės, bet ir dvasinės jėgos srityje. Be šių savybių, norint pasiruosti pilnaverčiam gyvenimui, yra sunku apsieiti. Tad gero slidinėjimo!

Edvardas Šulaitis

● FILATELISTŲ D-jos susirinkimas vyko Jaunimo Centro klaseje, sausio mėn. 26 d. Atidarymo iškilmės ir parodą filmavo Lietuvių Televizija.

Patarnavimas - greitas ir tikslus!

V. DAUGINIS - telefonai 416 762-4232, 905 822-7376

Lilija Paveičienė - telefonai 416 762-4232, 519 853-3652

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *

* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA-INSURANCE

Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited

2 Jane Street, Suite 204 (kampas Jane ir Bloor) Toronto, Ont. M6S 4W3

416-762-4232 FAX 416 762-5588

LIETUVIŲ

KREDITO

KOOPERATYVAS

PARAMA

AKTYVAI per 105 milijonus dolerių

MOKA:

2.25% už 30-89 dienų term. indėlius
2.50% už 90-179 dienų term. indėlius
2.50% už 180-364 dienų term. indėlius
2.50% už 1 m. term. indėlius
3.25% už 2 m. term. indėlius
3.95% už 3 m. term. indėlius
4.25% už 4 m. term. indėlius
4.50% už 5 m. term. indėlius
2.50% už 1 m. GIC mėn. palūk.
2.75% už 1 m. GIC invest. pažym.
3.50% už 2 m. GIC invest. pažym.
4.00% už 3 m. GIC invest. pažym.
4.50% už 4 m. GIC invest. pažym.
4.75% už 5 m. GIC invest. pažym.
2.25% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)
2.75% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.
3.50% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.
4.00% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.
4.50% už RRSP ir RRIF 4 m. term. ind.
4.75% už RRSP ir RRIF 5 m. term. ind.
2.25% už OHOSP (variable rate)
2.25% už taupymo sąsk. (gyv. drauda)
2.25% kasd. pal. čekių sąsk. nuo 50,000
3.75% už Amerikos dol. 1 m. GIC
2.75% už Amerikos dol. kasd. pal. sąsk. (US dol. Sav. Acc.).

Nuošimčiai gali pasikelti savaltės elgoje

Nemokama narių gyvybės drauda (taupymo sąsk.) pagal santaupų dydį iki \$2,000.
Nemokamas čekių, sąskaitų, piniginių perlaidų ir kelionės čekių (traveler's cheques) patarnavimas.
Gaunama kelionių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų.
Nekilnojamo turto paskolų (mortgage) drauda (Credit Union Insurance Services). Persiunčiame pinigų (Wire transfer) į Lietuvą ir kitus kraštus.

KASOS VALANDOS

- Pirm., antr., ir trečiad. nuo 9 v.r. - 3.30 v.p.p.
- Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. - 8 v.v.
- Šeštadieniais nuo 9 v.r. - 1 v.p.p.

BŪSTINĖ: Lietuvių namai -

1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonas 416 532-1149

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

PRISIKĖLIMO

PARAPLIOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8

Telefonai: 416 532-3400 ir 532-3414

FAX: 416 532-4816

Anapilyje telefonas: 905 566-0006

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmadieniais nuo 8.45 v.r. iki 12.45 v.p.p. ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.; antradieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

AKTYVAI per 61 milijoną dolerių

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind.2.50%
180-364 d. term. ind.2.50%
1 metų term. indėlius2.50%
2 metų term. indėlius3.25%
3 metų term. indėlius3.75%
4 metų term. indėlius4.25%
5 metų term. indėlius4.50%
1 metų GIC-mėn. palūk.2.50%
1 metų GIC-met. palūk.2.75%
2 metų GIC-met. palūk.3.50%
3 metų GIC-met. palūk.4.00%
4 metų GIC-met. palūk.4.50%
5 metų GIC-met. palūk.4.75%
RRSP, RRIF ir OHOSP2.25%
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind.2.75%
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind.3.50%
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind.4.00%
RRSP ir RRIF-4 m. term. ind.4.50%
RRSP ir RRIF-5 m. term. ind.4.75%
Taupomąją sąskaitą2.25%
Kasd. pal. taupymo sąsk.2.25%
Kasd. pal. čekių sąsk. iki2.00%
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.2.75%

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% (kainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir keliolikių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

Kiti patarnavimai

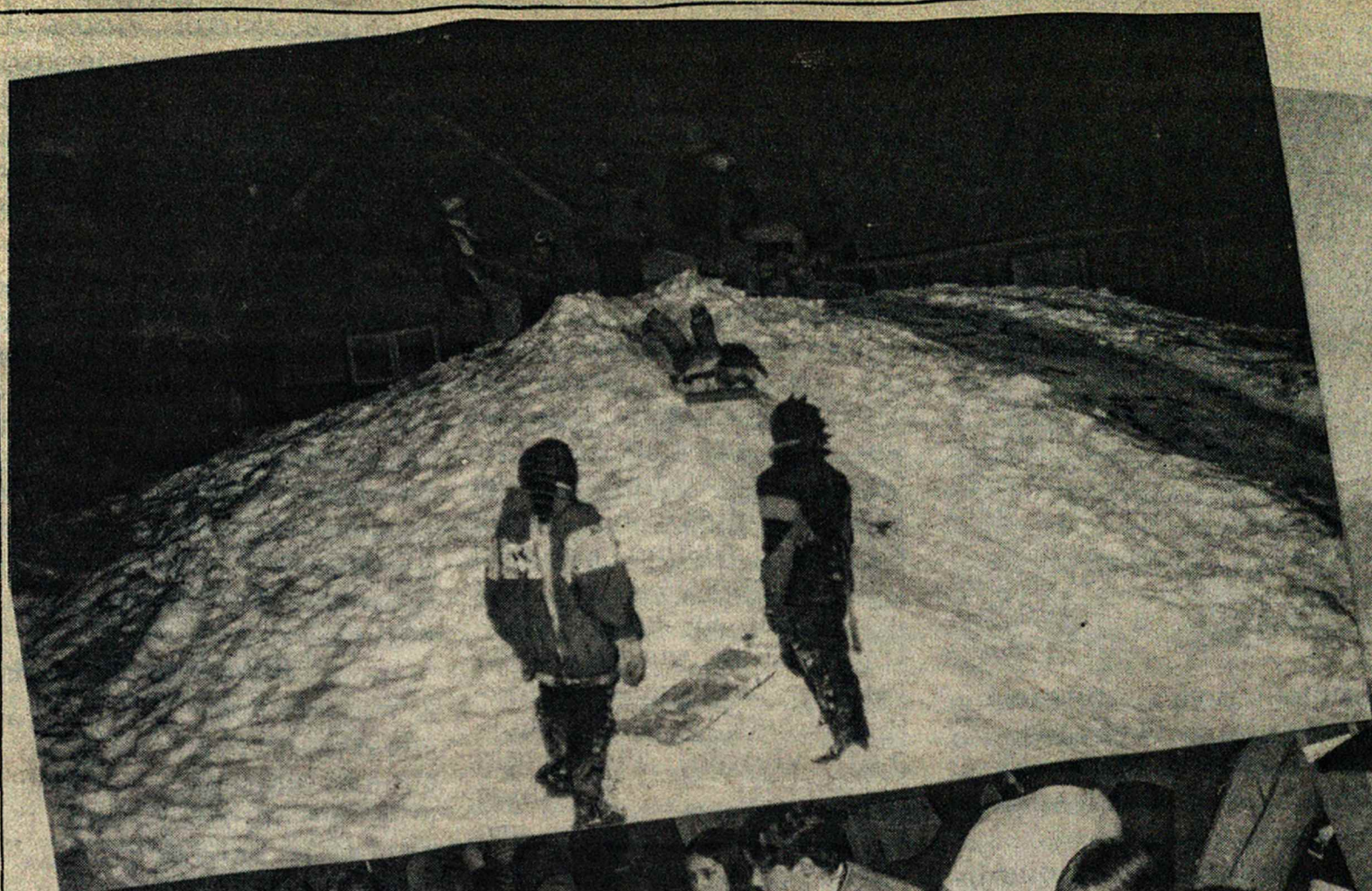
"INTERAC" kortelė

Mūsų tikslas - ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

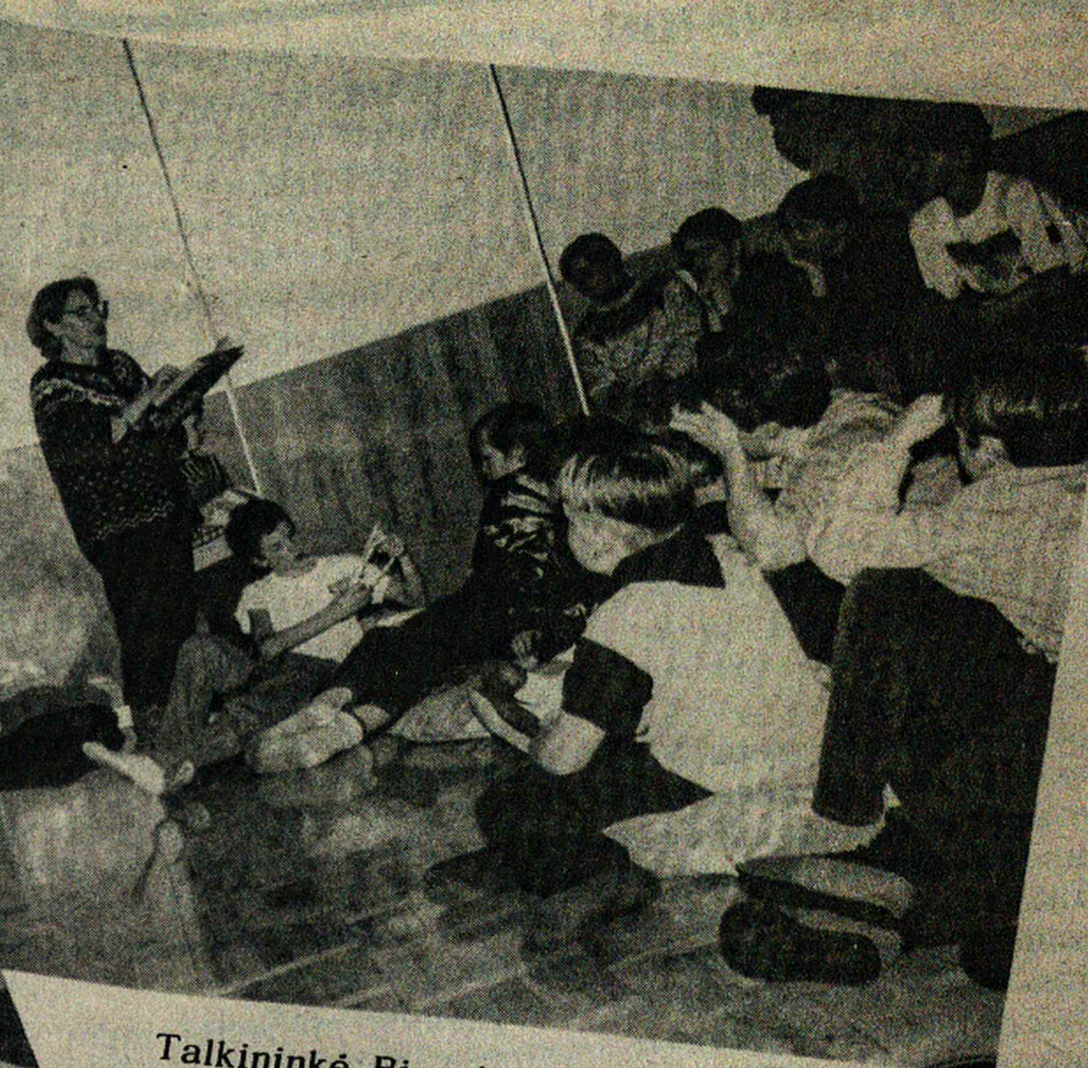
IMA UŽ:

Asmenines paskolas nuo 7.50%
Sutarties paskolas nuo 7.50%
Nekiln. turto paskolas:
Su nekeičiamu nuošimčiu
1 metų 5.20%
2 metų 5.70%
3 metų 6.20%
4 metų 6.50%
5 metų 6.95%
Su keičiamu nuošimčiu
1, 2, 3 metų 5.10%

Draudžiame asmenines ir sutarties paskolas iki \$15,000 ir narių gyvybę iki \$2,000 už santaupas laikomas šerų, čekių ir taupymo sąskaitas.

Smagu su rogutėmis kai šviesu, ir kai pavakare...

Talkininkė Birutė Nagienė skaito pasaką laužo programoje

Nuotraukos - Antano Mickaus

Montrealio skautų-čių žiemos stovykloje š.m.sausio mėn.

10-11-12 d.d. Cap St. St.Jacques stovyklai vadovavo tuntininkas Gintaras Nagys

hamilton

● TALKA yra atsiuntusi laikraščio "Nepriklausoma Lietuva" leidyklai paremti \$1000. dol., už kuriuos nuoširdžiai dėkoja "NL" Valdyba, Redakcija ir darbuotojai.

METINIS "TALKOS" NARIŲ SUSIRINKIMAS

Š.m. kovo mėn. 1 dieną, šeštadienį, 4 val. p.p. Jaunimo Centro salėje vyks jau 42-asis visuotinis Lietuvių Kredito

Koopreatyvo TALKA narių susirinkimas.

Narių registracija prasidės 3 val.p.p., o 4 val.- susirinkimo atidarymas.

Programoje, šalia įprastinės tvarkos, pažymėtina, kad į Valdybą bus renkami 2 nariai, į Kredito Komisiją -2 ir į Revizijos Komitetą -1 narys.

Pažymėtina taip pat, jog TALKOJE veikia ir vaikų sąskaitos, kad jie taupyti savame kooperative. Įrašant naujagimius, TALKA imoka (šėrų) akcijų normą (\$70.)

mius, TALKA imoka (šėrų) akcijų normą (\$70.)

TALKOS valdybą sudaro: Jonas STANKUS - pirmininkas; Tomas KCHANKA - vicepirmininkas; Stasys KARECKAS - sekretorius; Stasys DALIUS - išdininkas, Algis F. ENSKAITIS - narys.

Kredito Komitete dirba Antanas JUSYS - sekr., Bernardas MAČYS - narys; Lionginas PAŠKUS - narys (koopt.). Revizijos komitete - pirmininkas Gediminas J. SKAITYS, sekretorius - Marijus GUDINSKAS, narys - Gediminas MELNYKAS.

Tarnautojai 8-ni: vedėjas - Rimas SAKALAS, paskolų tarnautojas - Juozas GEDRIS, vyr. kasininkė - Emilija KYBARTIENE, kasininkės - Saulė LIOČERIENĖ, Silvija STONKUTĖ-JOHNSTON, patarėjas - Ernestas LENGNIKAS, pagalb. kasininkės - Gwendolyn JASEVIČIUTĖ ir Margarita KLEVAITĖ.

1996 m. laikotarpyje mirė 28 TALKOS nariai.

● Hamiltonas minėjo Vasario 16-tąją Jaunimo

Centre š. m. Vasario 15 d., 4 val. p.p. Paskaitą skaitė Lietuvos Seimo pirmininko pavaduotojas Feliksas Palubinskas. Meninę dalį atliko Hamiltono vienetai: "Aukuras", "Gyvataras" ir parapijos choras.

1997 m. ŠALFASS VYRŲ, MOTERŲ IR JAUNIŲ KREPŠINIO PIRMENYBĖS

Š.Amerikos Lietuvių Vyrų "A", Vyrų "B", Moterų ir Jaunių "A" (1978 m.gimimo ir jaunesnių) Krepšinio Pirmenybės vyks š.m.balandžio mėn 25,26 & 27 d.d., HAMILTONE, Ont. Vykdo - Hamiltono LSK "KOVAS".

Vyrų "A" klasę sudaro iškilesnės komandos, atrinktos ŠALFASS-gos Krepšinio Komiteto. Likusios komandos žaidžia "B" klasėje, kur gali dalyvauti ir "A" klasės komandos turinčių klubų, antrosios, etc.komandos. Vyrų "A" klasėje gali dalyvauti ne daugiau kaip 8 komandos. Kitose klasėse komandų skaičius neapribojamas.

Klubams, dalyvaujantiems su daugiau negu viena komanda toje pačioje klasėje, yra neleidžiama kaitalioti žaidėjų iš vienos komandos į kitą per visą žaidynių laiką.

Dalyvavimas yra atviras visiems lietuvių sporto klubams ar kitokiems vienetais, atlikusiems metinę 1997 m.ŠALFASS-gos narių registraciją.

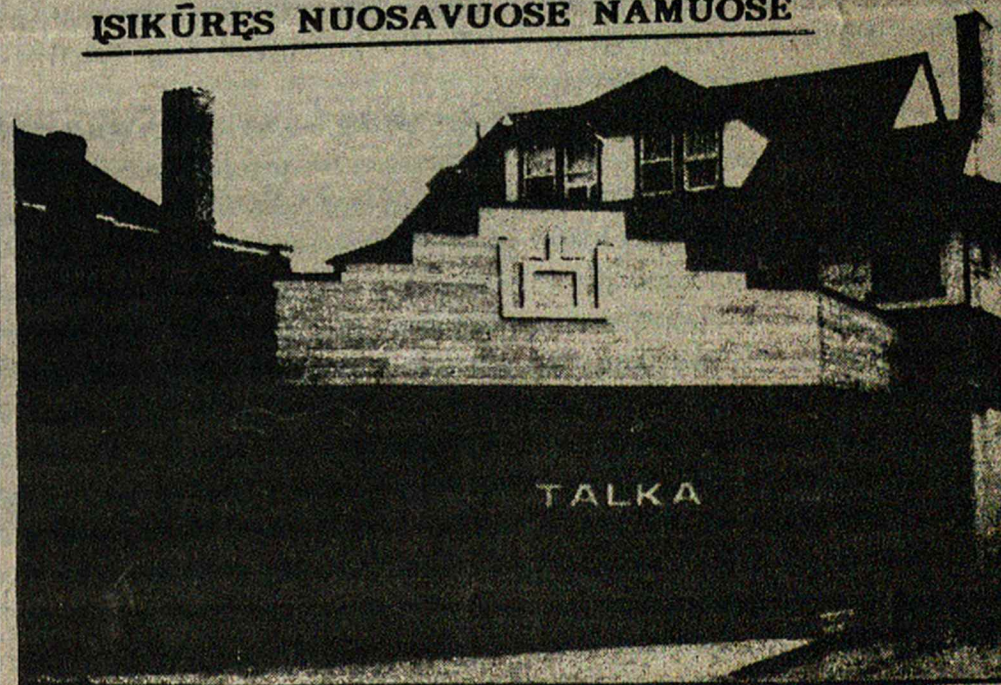
Pradinė komandų registracija privalo būti atlikta iki 1997 m.kovo mėn. 1 d. imtinai, pas Hamiltono LSK "KOVO" pirm. Arvydą Šeštoką adresu: 1411 Winterbourne Dr.,Oakville,Ont. L6J 7B5, Canada, tel:905-829-2289.

ŠALFASS-gai nepriklausantieji vienetai dėl informacijos prašomi kreiptis į A.Šeštoką.

Šios varžybos yra pagrindinė dalis 47-tųjų Metinių Šiaurės Amerikos Lietuvių Sporto Žaidynių, šiais metais įvairioms sporto šakoms vykdomų skirtingu laiku ir skirtingose vietose.

10 psl.

VIENTELIS LIETUVIŲ BANKELIS KANADOJE, ISIKŪRĖS NUOSAVUOSE NAMUOSE

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L1
Tel. 905-544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakar šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto.

AKTYVAI PER 38 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

kasd. pal. čekių sąsk. iki2.00%
santapus2.50%
kasd. pal. taupymo sąsk.....1.75%
INDĖLIAI:

30 dienų indėlius.....2.75%
180 dienų indėlius.....2.75%
1 m. term. indėlius3.25%
2 m. term. indėlius4.00%
3 m. term. indėlius4.75%
4 m. term. indėlius5.00%
5 m. term. indėlius5.25%
RRSP ir RRIF
(Variable).....2.75%
1 m. ind.3.25%
2 m. ind.4.00%
3 m. ind.4.75%
4 m. ind.5.00%
5 m. ind.5.25%

PASKOLAS

Asmeninės nuo..... 12.75%
neklm. turto 1 m..... 5.350%

Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai. Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asmeninių paskolų drauda iki \$25,000. Be to, narių santaupos apdraustos TALKOS atsargos kapitalu per 2 mil. dol. ir Kanados valdžios iki \$60,000 sumos draudimu

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"

"ŠIAULIŲ NAUJIENOS" APIE MONTREALIO LIETUVIO DOVANĄ BIBLIOTEKAI

"Vaclovas KERBELIS, žinomas knygų skaitytojas, sukaupęs, turbūt, visas išeivijoje žinomas lietuvių rašytojų knygas, apdovanojo jomis savo gimtuosius Šiaulius.

Š.m. sausio mėn. 31 d. "Šiaulių Naujienų" laikraštyje Stasys BULZGIS rašo:

"Vyskupas ir velnias", tai Ingo Šeiniiaus knygos pavadinimas. Netikite? Sakote, apie tokią knygą nieko negirdėjote? Neabejokite. Galite nueiti į P. Višinskio viešąją biblioteką ir pamatysite, kad trečiojo aukšto fojė veikiančioje parodoje "Knyga grįžta namo" yra ir "Vyskupas ir velnias". Tai Igno Šeiniiaus apysakų rinkinys. Nieko nuostabaus, kad apie jį negirdėjote: rinkinys išleistas labai toli - už Atlanto.

Atvirai šnekančios, visos šios parodos knygos nematytos ir negirdėtos, nes išleistos ne Lietuvoje, bet Jungtinėse Amerikos Valstijose, Kanadoje ir kitose tolimose šalyse, kur yra daugiau ar mažiau lietuvių. Idomu pamatyti ten išleistas net tokių gerai žinomų rašytojų, kaip V. Kudirka, Maironis, Vaižgantas, B. Sruga knygas. Toli nuo Lietuvos išleisti net tokie veikalai, kaip lietuvių beletristikos ir poezijos antologijos, lietuvių literatūros istorija.

Parodoje "Knyga grįžta namo" į akis krinta Juozo Kraliaus romano "Martynas Mažvydas Vilniuje". Ši iki šiol Lietuvoje nematyta knyga jau spėjo gražiai pasidaryti: rengdama vakaro "Giesmė apie Martyną Mažvydą" kompoziciją aktorė Irena LIUTIKAITĖ iš jos paėmė daug idomių faktų.

O ką žinome apie Paulių Jurkų? Ko geriausia anksti tragiškai mirusio poeto Vytauto Mačernio draugas. O čia šioje parodoje, regime storiausią Pauliaus Jurkaus romaną "Smilgaičių akvarelė", premijuotą "Draugo" konkurse.

Stasio Būdavo, Stepo Zbarsko, Antano Vaičiuliaičio ir kitų lietuvių rašytojų Amerikoje parašytos ir ten išleistos knygos... Patraukia Mykolo Vaitkaus prisiminimai iš Kauno kunigų seminarijos - "Mistiniame sode". O storas Vytauto Alanto romanas "Tarp dviejų gyvenimų" paskirtas paskutinio metų Lietuvos partizanams.

1997.II.18.

Apžiūrėdamas parodą ir kitas Vaclovo Kerbelio atsiųstas knygas, pajunti jam didelę pagarbą. Pirktos, saugotos lietuvių rašytojų knygos, leistos Amerikoje ir kitoje užsienio šalyse. Kaupiant tai, ko penkiasdešimt metų nebuvo pačioje Lietuvoje. Dėl to Vaclovo Kerbelio kolekcija užpildo didelę lietuvių literatūros spragą.

Kada iš Kanados Lietuvon buvo plukdomos devynios didelės dėžės, sako, laivo jūrininkai net spėlioje, kas jose galėtų būti. Brangenybės, auksas? Jiems net galvon neatėjusi mintis, kad tose dėžėse daug didesnis turtas - knygos.

Šiauliai tebėra labai gyvi Vaclovo Kerbelio prisiminimuose. Čia 1919 m. jis gimė, čia bėgiojo vaikystėje. Čia mokėsi V. Kudirkos pradžios mokykloje, senojoje berniukų gimnazijoje.

... Atgriaužęs frontui, 1944 m. daugelis Lietuvos inteligentų traukėsi į Vakarus. Tada su Šiauliais atsisveikino ir Vaclovas Kerbelis.

Pasitraukęs iš Lietuvos, Vaclovas kurį laiką vargo Vokietijoje, o 1950 m. išsikūrė Kanadoje. Apsigyveno milijoniniame Montrealyje. Dirbo plieno gamykloje. Žmona Elena tarnavo banke. Dabar jie abu jau pensininkai, bet kaip ir anksčiau, tebėra aktyvūs Kanados lietuvių bendrijos nariai.

... Vaclovas Kerbelis visą laiką svajojo sugrįžti Lietuvon, aplankyti gimtuosius Šiaulius. Ne tik svajojo, bet kai galėjo, nekartą rengėsi kelionėn. Tik vykti Lietuvon jam buvo uždrausta. O kaip jis džiaugėsi, kai Lietuva atgavo nepriklausomybę! Bet jau slegia metų našta, labai sušlavusi sveikata. Norėtų, labai norėtų aplankyti gimtuosius Šiaulius, bet nebeleidžia sveikata. Dėl to Vaclovas Kerbelis sumanė grįžti kitaip - visą gyvenimą kaupomomis knygomis - pačiu didžiausiu ir brangiausiu savo turtu, kuriam negailėta nei širdies, nei jėgų.

Pasirodo, šiauliškės Janinos Jovaišaitės 1989 m. išleisto eilėraščių rinkinio "Saulės laikrodis" pavadinimas nėra labai originalus - poetas Henrikas NAGYS savo rinkinį "Saulės laikrodžiai" Kanadoje išleido dar 1952 metais.

Parodoje "Knyga grįžta namo" eksponuojama tik nedidelė dalis Vaclovo Kerbelio iš Kanados atsiųstų knygų. Atsiuntė jis jas į savo gimtuosius Šiaulius giminaiciams - pedagogams Gražinai ir Gediminui DAUKŠAMS. Tai tikrai didelė ir brangi kolekcija - daugiau

kaip 300 knygų. 20 iš jų su autorių autografais.

Gražina Daukšienė, dirbanti L. Laužiko specialiojoje mokykloje, sako, kad ji nenorėtų slėpti tų dvasinių lobių, dėl to nusprendė bent dalį gautų knygų parodyti šiauliečiams. P. Višinskio bibliotekai tai buvo džiugi žinia. Parodą "Knyga grįžta namo" parengė ir ją globoja bibliotekininkė Roma Norkutė."

Montrealiečiai lietuviai irgi džiaugiasi, kartu su Kerbelio šeima, kad knygomis buvo taip džiaugiamasi ir jos įvertintos. Tai, ne tik rašytojų buvo ir tebėra užsienyje, bet ir tokių ypatingų skaitytojų...

VILNIAUS JAUNIMO TEATRAS

atvyks kartu su savo režisieriumi Eimuntu Nekrošium dalyvauti Montrealyje vykstančiame Tarptautiniame Teatrų Festivalyje. Spektaklis - teatro klasiko A. Čechovo TRYS SESERYS. Muzika - Fausto Latėno, šviesų ir scenos tvarkytojas - Romas Treinys, technika - Tauras Cizas. Dekoracijos - Nadežda Gultiajeva. Aktoriai - Audrius Bialobžeskis, Aušra Pūkelytė, Dalia Michelevičiūtė, Aldona Bendoriūtė, Viktorija Kuodytė, Vytautas Rumšas, Algirdas Latėnas, Vladas Bagdonas, Juozas Budraitis, Michailas Jevdokimovas, Kostas Smoriginas, Tauras Cizas, Laimonas Noreika, Jūratė Aniulytė (viso 14 aktorių).

Lietuviškas tekstas bus simultaniškai verčiamas.

Šio veikalo premjera įvyko 1995 m. vasario mėnesį. Tarptautiniuose festivaliuose Eimuntas Nekrošius yra laimėjęs labai reikšmingą pirmą eilį pripažinimą jugoslavijoje, Čikagoje, Lenkijoje, St. Petersburg (Baltic House spektaklyje), "Kontakt" festivalyje Torun'e Italijoje, Lietuvos Valstybinę premiją, Baltų Asamblėjos, Valstybinę buv. SSRS (1987 m.).

1994 m. Eimuntas Nekrošius buvo pripažintas geriausiu metų režisierium Lietuvoje (už "Mozartas ir Salieri", "Don Juan" ir "Maras").

Geriausią aktorę - Dalia Michelevičiūtę, tuose pačiuose veikaluose.

"Trys seserys" gastrolėse St. Petersburg 1995 m. buvo apdovanotas kaip geriausias režisierius, ir tais pačiais metais tokiu pat žymeniu Italijoje; o geriausios aktorės žymuo teko moters rolės atlikėjai".

Europos Teatro Sąjunga gruodžio mėn., 1994 m. apdovanojo Eimuntą Nekrošių "New European Theatre Realities" pre-

Šiaulių "Aušros" Muziejus. Dar neaišku, kur 1236 m. vyko garsusis SAULĖS Mušis. Greičiausiai, toje vietoje dabar yra išaugęs Šiaulių miestas su savo muziejumi, bibliotekomis, įmonėmis ir kt.

mija.

MIRUSIEJI:

• Staiga mirus pusbroliui Vytautui Naginioniui Lietuvoje, Jo atminimui "Nepriklausomai Lietuvai" auksa 50 dol. G. Montvilienė.

Nuosirdžiai dėkojame NL

JUZEFINA GABRUSEVIČIENĖ mirė vasario 13 d., sulaukusi 76 m. amžiaus, Montrealyje, slaugos namuose. Liko vyras Juozas, duktė Lilija ir trys vaikaičiai. Palaidota per Šv. Kazimiero bažnyčia Côte de Neige kapinėse.

Užuojauta artimiesiems.

Sąžiningai patarnauja Nejudomo turto
PIRKIMO IR PARDAVIMO AGENTAS
PAUL RUTKAUSKAS / ROSS /
5344 Verdun Ave., VERDUN, Que., Canada.
Tel: /514/ 766-3586-darbo, /514/ 365-7060, - namų;

Maurice Kaplan

KAILIŲ SIUVĖJAS

- *Didelis pasirinkimas gatavų paltų
- *Saugojimas vasaros laiku(storage)
- *Taisau ir remodeliuoju
- *Siuvu ir parduodu

1449 rue St.Alexandre
Suite 500 A
Montréal, Que., H3A 2G6

Telefonai:

844-7307 ir 288-9646

**TONY
PHOTO
STUDIO**

**PORTRAITS
PASSEPORT - COMMERCIAL
MARRIAGE - WEDDINGS**

460 St. Catherine St. West, # 605.
Montreal, P.Q. H3B 1A7 Tel.: 395- 6050
TONY LAURINAITIS

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

**FUNERAL HOME
J.F. Wilson & Sons Inc.**
123 Maple Blvd. 5784 Verdun Av
Chateauguy, Que. Verdun, Que.,
Tel: 691-4763 Tel: 767-9956

MIRUSIEJI:

• **ANNIE KUPRIS-KAZ - LAUSKAITE** mirė Lasalle ligoninėje vasario mėn. 2 d. Liko vaikai: Pamela Lynn Robinson.

Palaidota iš Laidotuvių Namų Koplyčios.

• **JONAS GIRDAUSKAS**, 81 m., mirė vasario mėn. 5 d. ligoninėje.

Liko 2 dukterys, 2 sūnūs ir sesuo su šeimomis.

Palaidotas iš Šv. Kazimiero P-jos bažnyčios Notre Dame des Neiges Kapinės.

Užuoja mirusių artimiesiems.

Isabelė Ambrasienė švenčianti savo 86-tąjį gimtadienį su Lione Ambrasienė

A.a. PETRONĖLĖS JUCEVIČIENĖS ATMINIMUI "VAIKO TEVIŠKĖS NAMAMS" aukojų:

po \$50.- M. Dabkus, E.V. Kerbeliai; \$25.- St. Barsauskienė; po \$20.- E. Bernotienė, L. Balaišis, P.R. Brikių, V.N. Jakonai, Z.H. Lapinai, J.Br. Lukoševičiai, E. Krasowski, G. Kudžmienė, M. Malcienė, Iz. Mališka, J. Mikalajūnienė, G. Montvilienė, B. Nagienė, D.B. Rupšiai, J.O. Šeidiškiai, J.V. Šulmista, E. Szewczuk, J.G. Zabieliuskai; \$10.- N. Bagdžiūnienė; \$5.- Z. Burksaitis.

A.a. brolio Kęstučio Jonyno prisiminimui - \$25.- aukoją V.M. Jonynai. Širdingai dėkoja K.L.K. Moterų D-jos Montrealio skyrius

Kairėje

Krista Patašinskaitė, Paulius Mickus, Antanukas Mickus su norvegais atstovais, Tautybių Mišiose Montre-alyje, š.m.sausio mėn. 12 d. Nuotr: A.Mickaus

• "NL" TRADICINIS SPAUDOS BALIUS ruošiamas š.m. balandžio mėn. 19 d., šeštadienį, AV P-jos salėje.

Prašome šią datą rezervuoti.

ŠV.KAZIMIERO P-JOJE

• Stasė Matulevičienė, atvykus iš Lietuvos, svečiuojasi pas savo dukterį, P-jos Komiteto narę Nijolę Šukienę.

• Mūsų šventovėje, visos gėlės visuomet prižiūri A.Rašytinienė ir A.Tušienė. Visi joms yra už tai labai dėkingi.

• RŪTOS Klubas metinia-me susirinkime sausio mėn. 29 d.dalyvavo apie 40 narių.

Aklamacijos būdu buvo išrinkti: į Valdybą-Juozas Stankaitis, į Revizijos Komisiją - Gasparas Ali-nauskas.

Plačiau diskutuotas išvykų planas vasaros laikotarpyje.

RŪTOS Bibliotekoje dirba Nijolė Bagdžiūnienė. Susirinkimas buvo užbaigtas vaišėmis.

• Du studentai - japonas iš McGill universiteto ir prancūzas iš Université de Montreal - mokosi lietuvių kalbos mūsų šeštadieninėje mokykloje suaugusių grupėje. Jų mokytojas - Arūnas Staškevičius.

• Vytas BUČIONIS koncertuos su Daniel Kandelman klasikinės ir džiaz muzikos atlikėja specialioje programoje Vasario mėn. 25 d., 7:30 val. v. VINCENT D'INDY Muzikos mokyklos Marie-Stéphane salėje (628 Côte Sainte Catherine Rd., Outremont). Įėjimas \$15; studentams ir vaikams - \$10.

Pelnas skiriamas Vyto Bučionio muzikos studijoms. Daugiau paaukoję gauna atskaitymą nuo mokesčių.

Šis koncertas bus filmuojamas National Film Board filminkų.

1475 de Sève, Montreal, Qué, H4E 2A8

Tel: 766-5827 Fax: 514-766-1349

Skyrius - 3907A Rosemont Boulevard

MOKA UŽ:

Certifikatai (min. \$1000.00)

1 metų.....3.25%
2 metų ...3.75%
3 metų ...4.25%
4 metų ...4.75%
5 metų ...5.00%

Taupomos sąskaitos

Specialios ... 1.25%
Kasdieninės .. 1.25%

RRSP & RRIF

Taupoma . 1.50%

Terminuoti indėliai

1 metų 2.50%
180 d. - 264 d. 2.50%
120 d. - 179 d. 2.25%
60 d. - 119 d. 2.25%
30 d. - 59 d. 2.25%

1 metų ... 3.25%

2 metų ... 3.75%

3 metų ... 4.25%

4 metų ... 4.75%

5 metų ... 5.00%

iki 30 d. 0

Čekių sąskaita ...1.00%

30 d. - 364 d. (išimant prieš laiką 1.00%)

IMA UŽ:

Nekilnojamo turto paskolos (Residential up to 4-plex)

1 metų... 5.15%
2 metų ... 5.65%
3 metų ... 6.15%
4 metų ... 6.60%
5 metų ... 6.95%

Asmeninės paskolos

If guaranteed by deposit at LITAS ...5.75%

Fully guaranteed (CSB) or other7.50%

Personal loan regular 9.50%

Overdraft17.00%

DESJARDINS PRIME ...5.50%

DESJARDENS PERSONAL PRIME ...6.00%

KASOS VALANDOS

1475 De Sève 3907 A Rosemont

Pirmadieniais	9.00- 3.00	10- 2
Antr., trečiad.	9.00- 3.00	
Ketvirtadieniais	12.00- 8.00	3.00- 7.00
Pentadieniais	10.00- 6.00	2.00- 6.00

EUROPARCEL

Siuntiniai, Lietuvą lėktuvu 1997 m. bus priimami tik vasario 26 d., kovo 26 d., gegužės 28 d., liepos 30 d., rugsejo 24 d., spalio 29 d. ir lapkričio 26 d., 1450 De Sève, Montreal, QC. H4E 2A8. Tik \$5.10 už 1 kg + \$15.- už pristatymą į namus. INFORMACIJAI ir kitais reikalais skambinti bet kada: VYTAS GRUODIS, Jr. Tel: (514)- 937-9898.

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

NAMAI • AUTOMOBILIAI • PREKYBA • ATSAKOMYBĖ
3907 A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7

Tel. 722-3545; Fax: 722-3546

Joana ADAMONYTĖ A.I.B., Donna SVRAKA A.I.B.

PETRAS ADAMONIS C.I.B. Res: 256-5355

Greitas ir tikslus pataravimas. Pasiteiravimas neįpareigoja apsidrausti.

LES TOITURES

R.P.S. MIRON INC.

COUVREUR - ROOFER - STOGADENGYS

Patrick Swezey

Mark Richard

3272 Boul. LASALLE

Verdun (Québec) H4G 1Y9

TEL: 767 - 9941 FAX: 766 - 9985

Darbas atliekamas sąžiningai ir prieinamomis

kainomis

Dr. Philip STULGINSKIS
Dental Surgeon
Dantų gydytojas
8606 Centrale (kamp. 45
Av., Suite 209, LaSalle,
Qué. H8P 1N5.
Tel: 364 - 4658

Dr. Michel HUYNH,
Dantų gydytojas, chi-
rurgas (buv. dr. J. MA-
LIŠKOS BIURAS) 1440
St.Catharine St. W.,
suite 701; Tel: 866-9297,
Montreal, P.Q. H3G 1S5

Dr. A L A I N (ALÉNAS) P A V I L A N I S
Šeimos gydytojas (bendra praktika)

2025 Plessis, Montreal, Qué., H21 2Y4
Tel: 876 - 6900

ADVOKATAS

Romas Išganaitis, S.B.A., B.C.L.

Adresai:

Montrealyje 2175 de la Montagne, Suite 202,
H3G 1Z8; St. Lambert, 882 Ile de France,
J4S 1T7 (namų).

Telefonai: 465-1538; 781-5114; faksas: 465-1489

Notarė

RUTA POCAUSKAS-RUDINSKAS

L.L.L. D.D.N.

1610 Ste. Catherine St. West, Suite 405,
Montreal, Québec, H3H 2S2.

Tel: 931-7174.